

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

2

Banii străinilor și lichiditatea excesivă scad din puterea leului

3

Reflecții la marginea unui lan cu porumb

4

CNPF a dat startul campaniei de informare privind aplicarea procedurii de constatare amiabilă a accidentelor rutiere

Comisia Națională a Pieței Financiare (CNPF) a lansat campania de informare a conducătorilor auto cu privire la condițiile de aplicare a procedurii de constatare amiabilă în cazul accidentelor de circulație rutieră.

În cadrul campaniei, pe pagina oficială web (www.cnpf.md) este plasat un spot video, în limbile română și rusă, care explică șoferilor implicați în accidente rutiere mici, fără victime și daune serioase, cum pot încheia o înțelegere amiabilă, evitând astfel amendă contraventională și punctele de penalizare.

Campania demarată de CNPF are scopul de a informa publicul cu privire la procedura constatului amiabil, care urmărește simplificarea procesului de soluționare a accidentelor rutiere, astfel încât aceasta să fie înțeleasă mai bine și să fie utilizată pe scară largă.

Procedura de constatare amiabilă a accidentului de autovehicul este aplicată din 8 septembrie curent, fiind valabilă pentru toate accidentele rutiere survenite pe teritoriul R. Moldova, în care au fost implicate doar două autovehicule și în urma căror nu sunt vătămări corporale, iar daunele materiale nu depășesc suma de 10 mii de lei.

În asemenea cazuri, ambii conducători auto implicați în accident ur-

mează să semneze formularul „Constatare amiabilă de accident”. Acesta urmează să fie completat doar în cazul în care ambii conducători auto disponă de asigurare de răspundere civilă auto internă (RCA) și de comun acord este stabilită persoana vinovată de producerea accidentului.

Procedura de constatare amiabilă este una optională. În cazul în care, niciunul din șoferi nu-și recunoaște vina sau prejudiciul material depășește suma de 10 mii lei, accidentul urmează să fie documentat de către organele de poliție.

Formularul de constatare amiabilă este eliberat la cerere de către compania de asigurări unde a fost procurată poliță RCA. Spotul video poate fi vizualizat aici: <https://www.cnpf.md/ro/educatia-financiara-6402.html>

Serviciul de presă al CNPF

Felicitări angajaților pieței financiare nebancare!

Stimați colegi,

Cu prilejul aniversării Comisiei Naționale a Pieței Financiare, vă adresăm sincere felicitări, urări de sănătate, inspirație și izbândă.

Apreciem mult eforturile, dedicația și abilitățile profesionale în exercitarea funcției de reglementare-supraveghere a pieței financiare non-bancare, în spiritul rigorilor și misiunii asumate de autoritatea de supraveghere potrivit Strategiei de Dezvoltare.

Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

Stimați angajați ai Comisiei Naționale a Pieței Financiare!

Redacția ziarului „Capital Market” se alătură felicitărilor adresate Dvs. cu prilejul zilei constituirii Comisiei Naționale a Pieței Financiare.

Fiind organul oficial de presă al CNPF, publicația noastră se află zilnic în contact cu subdiviziunile Comisiei și depune toate eforturile pentru a reflecta obiectiv și operativ evenimentele ce au loc pe piața financiară a Republicii Moldova.

Sperăm că ne putem considera cu adevărat colegi și parteneri.

Vă adresăm sincere urări de sănătate, prosperitate, bunăstare, vă dorim noi realizări și împliniri în plan profesional.

Felicitări, stimați colegi!

Cu respect,

colectivul redacției „Capital Market”

Curs valutar
13.11.2019

Valuta	Rata	Cursul
USD	1	17.4562
EUR	1	19.2332
UAH	1	0.7133
RON	1	4.0386
RUB	1	0.2725

CAPITAL Market

ÎN ATENȚIA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI!

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale se efectuează la adresa:
ziarulcm@gmail.com
tel.: 022 22-12-87;
fax: 022 22-05-03

Spre atenția cititorilor!

Ziarul „Capital Market” poate fi procurat în următoarele ghișee raionale ale „MOLDPRESA”

Bălți: №132; 133; 156

Comrat: №169

Cahul: №170

Orhei: №150

Hâncești: №161

Soroca: №223

În afară de aceasta, oricare număr al ziarului sau copia acestuia pot fi procurate la sediul redacției „Capital Market” pe adresa: mun. Chișinău, str. V. Alecsandri, 115.

De ce Moldova ar trebui să schimbe modelul de creștere?

Economia Moldovei a intrat într-o fază de stabilizare. Avem o creștere de aproximativ 4 la sută. În primul semestru al acestui an am ajuns la 5,2 la sută. Este o cifră similară cu cea din trimestrul doi al anului trecut.

Este însă „sănătoasă” această mișcare cu „pași mici” a economiei? Schimbările structurale semnificative întârzie. Modelul de dezvoltare nu s-a schimbat, creșterea se ține pe consum și remitențe, care devin tot mai puține.

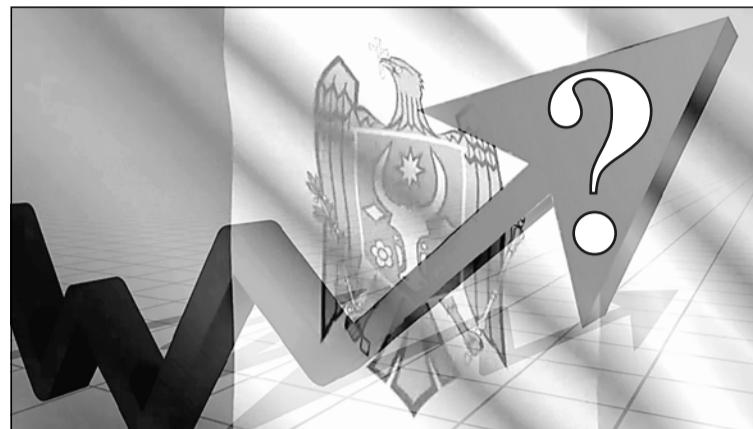
„Deși nivelul volatilității s-a redus, această fixare a creșterii indică asupra unor riscuri majore. Înainte de toate, creșterea PIB-ului este insuficientă pentru a atinge convergența care să ne aducă la nivelul țărilor din Europa Centrală și de Est (ECE). Mai mult decât atât, un asemenea ritm îndepărtează cu câteva decenii convergența la PIB per capita din țările ECE. Totodată, o creștere atât de lentă nu permite un salt calitativ spre un nou model de dezvoltare economică”, constată experții Centrului Analitic Independent „Expert-Grup” în Raportul de Stare a Tării 2019, prezentat în săptămâna trecută.

Economiștii menționează că astfel paradigmă creșterii rămâne aceeași: consumul gospodăriilor casnice constituie peste 80 la sută din Produsul Intern Brut și este puternic dependent de remiteri. Pe termen lung, un asemenea model cu greu poate „supraviețui”, iar incapacitatea de a accelera și a diversifica economia sortește populația la un nivel de trai scăzut.

Creșterea economică de peste 5 la sută din prima jumătate a anului 2019, „cel mai probabil, va fi temporară”, fiind determinată de baza de comparație mică și de efectele reformei fiscale din 2018 care vor dispărea rapid.

„În același timp, este atestat un nivel îngrijorător al inegalităților”, pe fundalul nivelul înalt al economiei informale și bazei impozabile înguste, fapt ce subminează capacitatea sistemului de protecție socială de a face față acestei probleme. Veniturile disponibile ale populație se află pe un trend ascendent în termeni reali. În ultimul deceniu, deși cu perioade de stagnare și descreștere, veniturile populației au crescut în termeni nominali de circa trei ori, reprezentând o creștere de circa 30 la sută în termeni reali. Această creștere s-a reflectat și în percepția populației asupra nivelului său de viață. Ponderarea celor ce consideră că au un nivel de viață „Rău sau foarte rău” a căzut la minimele istorice de 10% din totalul gospodăriilor. Majoritatea de 75 la sută consideră că au un nivel de viață „Satisfăcător”, potrivit raportului.

Sunt tendințe pozitive. Veniturile populației cresc. Experții apreciază, însă, că „în poftidă acestor tendințe pozitive, nivelul de venituri și consum pe cap de locuitor în Republica Moldova rămâne la doar 40 la sută din media pe regiunea Europei Centrale și de Est, fără a arăta semne de convergență rapidă. Creșterea în continuare a veniturilor sau accelerarea convergenței cu țările din Europa Centrală și de Est este constrânsă de structura de venituri în Republica Moldova. Tot mai multe gospodării în Republica Moldova își obțin veniturile sale principale din activități ce nu sunt legate direct de performanța economiei naționale și productivitatea muncii. Astăzi,

peste 60 la sută din gospodării obțin veniturile sale fie din pensii, fie din remiteri de peste hotare. Astfel, din cauza constrângerilor demografice și de migrație ne ciocnim cu provocări semnificative pentru creșterea durabilă și rapidă a veniturilor unei părți largi a populației”.

Aceste realități sunt confirmate și de datele Biroului Național de Statistică. Astfel, în anul 2018, 43,7 la sută din veniturile disponibile ale populației o reprezintă salariile, 24,7 la sută – prestațiile sociale, 7,3 la sută – veniturile din activitatea individuală agricolă, 18,8 la sută – alte venituri, inclusiv transferuri – 15 la sută și activitatea industrială non-agricolă – 5,4 la sută.

Remiterile însă „devin din ce în ce mai incerte, pe termen lung ele tind să scadă, iar principalul factor care a atrăgut investiții – forța de muncă ieftină – este afectat de migrație, de un sistem educational ineficient și de creșterea mai rapidă a salariilor decât a productivității”, menționează Adrian Lupușor, director executiv al Expert-Grup și coautor al raportului.

Potrivit BNM, în săpte luni ale acestui an, prin băncile licențiate au fost transferate acasă peste 703 milioane de dolari SUA, cu 7,0 la sută mai puțin decât în aceeași perioadă a anului precedent. Și astăzi în condițiile în care, țările în care muncesc cetățenii Republicii Moldova, nu sunt cuprinse de crize.

„Deși nivelul inegalităților nu este mai ridicat față de țările din regiune, problema derivă din capacitatea limitată a sistemului social de a face față provocărilor pe termen mediu și lung. Cauzele țin de spațiul fiscal și bugetar limitat, de politicile fiscale, de nivelul ridicat al economiei informale, dar și de îmbătrânirea demografică care diminuează populația activ economică și crește categoria pensionarilor”, este de părere Iurie Morociță, economist în cadrul „Expert-Grup”.

CE SUBMINEAZĂ STAREA ACTUALĂ A MOLDOVEI?

Economiștii consideră că starea actuală a Moldovei este subminată de instituțiile publice corupte, ineficiente și slabe, care la rândul lor reprezintă principalele bariere pentru mediul de afaceri și, prin urmare, afectează sectorul privat, subminând baza de impozitare, ocuparea forței de muncă și bunăstarea populației. Acestea formează un cerc vicios, deoarece sectorul privat slab și sărăcia subminează în continuare instituțiile publice prin restrângerea bazei fiscale și alimentarea corupției. Pentru a fortifica starea țării și a transforma acest cerc vicios într-un virtuos, Moldova are nevoie de un ansamblu de reforme complexe și bine coordonate, care ar trebui să fie ancorate într-o strategie de dezvoltare națională bine definită pentru următorii 10 ani.

CE PROPUN EXPERTII?

În opinia directorului executiv al „Expert-Grup”, Adrian Lupușor, Republica Moldova are nevoie de o nouă Strategie Națională de Dezvoltare care să prevadă acțiuni ce ar asigura atragerea investițiilor, creșterea exporturilor și crearea noilor locuri de muncă. Astfel, dacă în următorii ani Republica Moldova nu va identifica surse sustenabile de atragere a investițiilor care să creeze valoare adăugată și exporturi, capacitatea economiei de a genera locuri de muncă și venituri pentru populație și pentru bugetul public se va epuiza definitiv, iar creșterea economică va fi tot mai mică și mai incertă, consideră autorii Raportului.

„Viziunea trebuie să fie focalizată pe trei piloni de bază. În primul rând pe instituții care să fie mai transparente, mai eficiente, mai competente. În al doilea rând, sunt companiile, în special, întreprinderile mici și mijlocii care trebuie să fie fortificate printr-un mediu de afaceri mai prietenos prin instrumente care să asigure accesul acestora la finanțare”, apreciază Adrian Lupușor.

Și, în al treilea rând, gospodăriile ar trebui să fie împotrănicite prin reformarea sistemelor educaționale și de sănătate – sectoare-cheie de importanță sistemică și strategică în care reformele au stagnat în ultimii ani și care determină dezvoltarea pe termen lung a țării.

BUGETUL SOLIDARITĂȚII, CARE ÎNTÂRZIE SĂ VINA

Ministrul Finanțelor, Natalia Gavriliță, susține că proiectul bugetului de stat pentru anul 2020, care este unul al solidarității, prevede creșteri salariale și prestații sociale mai mari. Aceste măsuri, în opinia ministrului, vor diminua din inegalități.

„Vom crește salariile cu 6-10 la sută pentru majoritatea angajaților bugetari. Plus la aceasta, venim cu creșterea programelor pentru cei cu venituri mici. În primul rând, vorbim despre creșterea ajutorului pentru perioada rece a anului de la 350 de lei la 500 de lei, implementat, deja, din anul acesta și vom lărgi numărul de persoane care vor beneficia de acest ajutor”.

Natalia Gavriliță a adăugat că Guvernul își propune asigurarea unei creșteri economice durabile și implementarea accelerată a proiectelor, în special, a celor cu finanțare externă.

Potrivit legislației în vigoare, guvernul aproba proiectul de Lege privind Bugetul de Stat și îl prezintă Parlamentului spre examinare până la 15 octombrie. Iar Legislativul, la rândul său, adoptă Legea Bugetului de Stat până la 1 decembrie. Proiectul bugetului pentru anul 2020 se mai află în discuții, iar în cazul demiterei Guvernului vom intra într-o nouă fază de incertitudine ce va amâna și mai multprobabilitatea aprobată bugetului.

Vlad BERCU

Mult stimată Liudmila Moraru, Vă felicităm cu ocazia Jubileului Dumneavastră. Vă dorim o sursă inepuizabilă de inspirație pentru succese profesionale, multă sănătate, stabilitate și succese, bunăstare, dragoste și încdere în ziua de mâine.

Cu stimă, colectivul Bursei de Valori din Moldova

Decizii ale Consiliului de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare

În cadrul ședinței ordinare din 11 noiembrie curent, Consiliul de Administrație al Comisiei Naționale a Pieței Financiare (CNPF), potrivit competențelor conferite de legea-cadru, a aprobat decizii aferente pieței financiare nebancare, mai cu seamă:

AUTORIZARE

- Suspendarea licenței Brokerului de Asigurare-Reasigurare „ANTIRISC” SRL pentru dreptul de a desfășura activitate de intermediere în asigurări și/sau reasigurări, pe termen de până la 6 luni (până la data de 22.04.2020);

- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a înscrierilor aferente radierii a 713 504 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 50 lei per acțiune ale BC „ENERGBANK” SA, cu restructurarea emisiunilor anterioare, I-XIII, precum și a emisiunii suplimentare de acțiuni ale BC „ENERGBANK” SA în sumă de 35 675 200 lei în număr de 713 504 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală 50 lei per acțiune, plasate în emisiunea a XIV-a;

- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare a reducerii capitalului social al SA „OTELCON” cu 1 004 880 lei prin anularea acțiunilor de tezaur. Capitalul social al societății după reducere va constitui 183 630 lei, divizat în 18 363 acțiuni ordinare nominative cu valoarea nominală de 10 lei;

- Înregistrarea în Registrul de stat al valorilor mobiliare, ca rezultat al reorganizării prin transformare în societăți cu răspundere limitată, a înscrierilor aferente radierii valorilor mobiliare emise anterior de societățile pe acțiuni:

- „FARMACIA BUIUCANI NR. 465” în număr de 287 732 acțiuni ordinare nominative;

- „IRIAL” în număr de 38 400 acțiuni ordinare nominative;

- „DRUM-96” în număr de 1 634 acțiuni ordinare nominative;

- Eliberarea companiilor fiduciare „Econ-Renaștere” SA, „Compania Fiduciарă a Feroviarilor” și „BV Fiduciар Invest” SA a acordului prealabil pentru procurarea valorilor mobiliare de stat.

SUPRAVEGHERE

- Dispunerea către AEI, care dețin licență de activitate și care nu sunt membri ai Asociației Naționale Centrale a asociațiilor de economii și împrumut (Asociația Națională), în termen de 30 de zile, să convoace și să desfășoare adunarea generală a membrilor în vederea aderării la Asociația Națională. În același timp, AEI, care dețin valori mobiliare emise de SA „Corporația de Finanțare Rurală”, urmează să le înstrăineze către Asociația Națională în modul stabilit de legislație. În acest sens, Asociația Națională va desfășura adunarea generală a membrilor cu scopul aprobării deciziilor relevante procurării valorilor mobiliare respective;

- Prescrierea și aplicarea avertismentului față de administratorii AEI „BANI-GARAPRIM” întru asigurarea prezentării raportului specific pentru trimestrul III 2019, în termen de 15 zile lucrătoare;

- Prescrierea și aplicarea avertismentului față de administratorii a cinci OCN în vederea prezentării rapoartelor pentru trimestrul III 2019, în termen de 15 zile;

- Prescrierea și aplicarea avertismentului față de administratorii ai 21 de Asociații de Economii și Împrumut și 14 Organizații de Creditare Nebancară să achite, în termen de 15 zile, plățile regulatorii de funcționare restante pentru trimestrul III 2019 și penalitățile aferente.

Serviciul de presă al CNPF

Banii străinilor și lichiditatea excesivă scad din puterea leului

După deblocarea asistenței externe, Republica Moldova a recepționat prima tranșă de asistență macrofinanciară, în valoare de 30 de milioane de euro, din partea Uniunii Europene. Or, banii veniți din partea partenerilor de dezvoltare, dar și lichiditatea excesivă din bănci ar putea împinge inflația în sus.

“Ca rezultat al emisiunii monetare pe parcursul perioadei 2018-2019 în urma intervențiilor BNM pe piața valutară, în sistemul bancar s-au acumulat lichidități excesive în volum de cca 5,4 miliarde lei. Acest surplus poate crea pe termen scurt un impact pozitiv asupra cererii agregate, cursului valutar de schimb, generând presiuni inflaționiste. În condițiile stabilizării situației politice și economice în Republica Moldova în trimestrul II 2019, Uniunea Europeană, SUA și organizațiile financiare internaționale au asigurat Guvernului Republicii Moldova că vor susține implementarea reformelor economice și vor debloca asistența finanțieră externă, fapt care va permite creșterea spațiului fiscal în anii 2019-2020”, a declarat guvernatorul BNM, Octavian Armașu, la prezentarea Raportului asupra inflației.

La nivelul bugetului public național, cea mai mare majorare se va înregistra la capitolul cheltuieli de personal, cu 1,019 miliarde lei mai mult față de bugetul aprobat. Această majorare se datorează necesității de acoperire a cheltuielilor de personal la nivel local din contul transferurilor de la bugetul de stat ca urmare a implementării Legii privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.

MODIFICAREA CBTM 2020-2022 AR PUTEA SCUMPI CARBURANȚII ȘI ALCOOLUL

Proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (CBTM) prevede o majorare a accizelor pentru unele categorii de mărfuri prezente în structura IPC și stabilirea acestora pe o perioadă de trei ani pentru a majora încasările fiscale și a asigura o previzibilitate politică și legislației fiscale. Acest fapt ar putea genera creșterea prețurilor pentru unele subcomponente ale IPC, cărora le sunt aplicate accize. Astfel, în perioada 2019-2021 vor fi luate măsuri pentru armonizarea conceptelor, legislației și reglementarilor privind accizele pentru a corespunde standardelor UE. Cotele accizelor la produsele din tutun, băuturi alcoolice și produse petroliere vor fi majorate, pentru a le aduce în conformitate cu valorile minime stabilite în directivele UE conform Acordului de asociere RM-UE.

Amânarea adoptării și publicării proiectului Legii bugetului de stat

pentru anul 2020 creează incertitudine în estimarea și analiza evoluțiilor viitoare ale sectorului public.

Prețurile la produsele alimentare pe piață internă vor depinde, în cea mai mare măsură, de condițiile agrometeorologice din anul curent și anul viitor. Deși condițiile agrometeorologice din anul curent, în ansamblu, nu au conturat precondiții nefavorabile pentru sectorul agricol, prognozele din partea Serviciului Hidrometeorologic de Stat sugerează o recoltă mai modestă pentru unele culturi agricole, fapt ce va influența asupra prețurilor la produsele alimentare la finele anului curent și în prima parte a anului viitor. Evoluțiile în cadrul acestui sector și, prin urmare, traectoria prețurilor la produsele alimentare pentru anul 2020 pe piață internă sunt marcate de incertitudine.

LEGUMELE ȘI FRUCTELE, VULNERABILE LA CONDIȚIILE CLIMATERICE

Conform experienței din ultimii ani, prețurile la fructele și legumele autohtone sunt, în mare măsură, afectate de condițiile meteorologice adverse, cum ar fi înghețurile, seceta, precipitațiile abundente, de costurile asociate recoltării, transportării, depozitării, dar și vânzării acestora în punctele de comercializare din țară.

În cazul unor temperaturi mai scăzute sau al unor precipitații mai pronunțate, prețurile la produsele alimentare ar crește peste programele în următoarele luni.

Prognosă pe termen mediu a inflației are la bază unele ajustări importante de tarife la anumite servicii la finele anului curent, precum și în anul 2021, ca urmare a unor devieri financiare în anumite sectoare ale economiei autohtone.

Având în vedere că tarifele la unele servicii regulate au un impact social considerabil asupra populației, momentul ajustării acestora poate fi fundamentat nu doar de factori economici, dar și de urmărirea unor obiective sociale sau politice de către decidenții implicați. Prin urmare, momentul și magnitudinea ajustărilor de tarife nu pot fi estimate cu un grad suficient de încredere.

Totodată, prețurile la medicamente reprezintă o pondere semnificativă în cadrul prețurilor regulate. În perioadele precedente, acestea au înregistrat fluctuații frecvente, unele din care au fost asociate cu anumite inițiative de reglementare adițională

Potrivit lui Armașu, ipotezele externe prevăd o reducere a prețurilor la petrol în limita de 3,1-7,9% în următorii doi ani și, totodată, prețul la gazul natural se va majora cu 1,2% în anul 2019 și se va reduce cu 4,7% în anul 2020. Cotațiile la produsele alimentare în anii 2019-2020 vor înregistra o reducere cu câte 1,0% după o creștere din anii precedenți. Modificarea condițiilor economice la principali parteneri economici și schimbările din economia mondială, cauzate de tensiunile dintre principalele forțe economice au un efect direct asupra economiei Republicii Moldova. Temperarea economiei mondiale va afecta și economia națională, dar, totodată, stabilizarea cotațiilor petroliere va exclude fluctuațiile majore ale prețurilor la combustibili pe plan intern.

Victor URSU

Colectivul redacției “Capital Market” exprimă sincere condoleanțe redactorului-șef al ziarului, Ghenadie Tudoreanu, în legătură cu trecerea subită în neființă a tatălui său.

Transmitem sincere condoleanțe și întreaga noastră compasiune familiei îndurerate.

“FinComBank” S.A.

În conformitate cu prevederile din art. 52^a al Legii nr. 202 din 06.10.2017 privind activitatea băncilor și în temeiul Hotărârilor Comitetului executiv al Băncii Naționale a Moldovei nr. 15 din 11.01.2019, nr. 187 din 10.07.2019 și nr. 283 din 08.11.2019, precum și a Deciziilor Comitetului de Conducere a “FinComBank” S.A. din 05.08.2019, proces-verbal nr. 30, și din 11.11.2019, proces-verbal nr. 53, “FinComBank” S.A. anunță despre expunerea spre vînzare pe piață reglementată ca “acțiunile separate” a 475 478 de acțiuni emise de “FinComBank” S.A. ce constituie 36,15% din fondul social al Băncii.

CONDIȚIILE DE VÂNZARE A ACTIUNILOR:

1. 475 478 de acțiuni, emise de “FinComBank” S.A., se expun spre vînzare pe piață reglementată ca “acțiunile separate” începînd cu data de 12.11.2019 și pînă la data de 11.12.2019.
2. Prețul inițial de vînzare – 260,66 MDL per acțiune.
3. Costul inițial al tuturor acțiunilor expuse spre vînzare – 123 938 095,48 MDL.
4. Acțiunile expuse spre vînzare pot fi achiziționate de un singur cumpărător sau de un grup de persoane ce achionează concertat (achizitor potențial). În cazul achiziționării unui număr de acțiuni, care la prețul nominal constituie 1% sau mai mult din capitalul social al Băncii, achizitorul potențial, pînă la achiziționarea respectivă, trebuie să obțină aprobarea prealabilă a Băncii Naționale a Moldovei, în condițiile stabilită în art. 47 – 49 din Legea privind activitatea băncilor nr. 202 din 06.10.2017.

INFORMAȚIA DESPRE “FINCOMBANK” S.A.:

Denumirea completă	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Denumirea prescurtată	“FinComBank” S.A.
Forma juridică de organizare	Societatea pe acțiuni
Adresa juridică	MD-2012, str. Puskin, 26, mun. Chisinau, Republica Moldova
IDNO – codul fiscal	1002600005347
Data înregistrării de stat	16 mai 2001 de către Camera Înregistrării de Stat
Genurile de activitate	activitatea băncilor și societăților de investiții
Capitalul social	131 544 200 MDL divizat în 1 315 442 acțiuni ordinare nominative de clasa I cu drept de vot La moment 117 653 de acțiuni emise constituie acțiuni de tezaur, ceia ce este egal cu 8,944% din numărul total al acțiunilor emise

CARACTERISTICA VALORILOR MOBILIARE EXPUSE SPRE VÂNZARE

Denumirea completă a emitentului	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Tipul valorilor mobiliare	Acțiuni ordinare nominative
Clasa acțiunilor	clasa I
Codul ISIN	MD14BFCM1001
Valoarea nominală a unei acțiuni	100 MDL
Numărul acțiunilor expuse spre vânzare	475 478
Drepturile acordate de o acțiune	o acțiune ordinată nominativă emisă de Bancă acordă dreptul la un vot în cadrul adunării generale a acționarilor, dreptul de a primi o cotă-partea din dividende și o parte din bunurile Băncii în cazul lichidării acesteia

Informația care permite investitorilor (achizitorilor potențiali) să facă o apreciere în cunoștință de cauză asupra activelor și pasivelor, asupra situației financiare, a profitului sau a pierderilor, asupra perspectivelor Băncii, precum și descrierea afacerilor și a situației financiare a Băncii pe parcursul ultimilor 3 ani este dezvăluită pe pagina web a Băncii www.fincombank.com. și pe saitul pieței reglementate.

Informații suplimentare puteți obține la tel: 022 26-98-21; 26-99-40. Comitetul de Conducere al Băncii

CAPITAL Market

Publicație bilingvă a CNPF

INDICE DE ABONAMENT:

Moldpres: 67770.

Poșta Moldovei: PM21700

EDITOR:

Instituția Publică Ediția Periodică

CAPITAL MARKET

Nr. de înregistrare:

1003600114204, 27 octombrie 2003

FONDATOR: COMISIA NAȚIONALĂ

A PIEȚEI FINANCIARE:

«Moldpres» și «InfoMarket»

Ghenadie TUDOREANU

Tel.: /373 22/ 229-445

REDACTOR:

Lilia ALCAZĂ

Recepționarea anunțurilor și rapoartelor anuale: ziarulom@gmail.com

TEL.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

FAX: /373 22/ 22-05-03

ADRESA REDACȚIEI:

Str. Vasile Alecsandri, 115

(Colț cu bd. Ștefan cel Mare)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "Victoriabank", SA, fil. 11, Chișinău,

BIC VICBMD2X883

În ziua astăzi sunt utilizate stările agentiei

«Moldpres» și «InfoMarket»

Articolele marcate cu semnul ☐ reprezintă publicitate. Orice articol publicat în „Capital Market” reflectă punctul de vedere al semnatului, care nu neapărat coincide cu cel al redacției. Republicarea textelor și imaginilor se permite doar cu acordul scris al publicației.

Tipar: Tipografia „Edit Tipar Grup” SRL

Pentru Republica Moldova, agricultura este și va rămâne probabil încă mult timp domeniul care a ținut țara pe linia de plutire, a păstrat, în măsura în care a putut să o facă, satele moldoveniști, și a lăsat aprins mereu acel licăr al speranței că va veni o zi când vom spune că trăim viața pe care ne-am dorit-o. De cele mai multe ori, succesele care au fost înregistrate au avut la temelie hănicia oamenilor, priceperea lor, pământul cu calitățile sale excelente, ploile venite la timp și banii pe care i-am investit.

Agricultorul și-a dorit întotdeauna soiuri de struguri dintre cele mai bune și mai rodioare, livezi împovărate cu fructe, lanuri cu grâu și porumb care să ne umple hambarele. Pentru aceasta am îmbinat permanent producerea propriu-zisă cu cercetarea și am depus mari eforturi pentru a produce aici, în Moldova, semințe care să asigure recolte bune chiar și în condițiile unor ani cu foarte și foarte puține precipitații.

Este relevant, în această ordine de idei, parcurgerea domeniului producerii semințelor de porumb, sector care în anii de glorie a reușit nu doar să acopere întreg necesarul de semințe al Republicii Moldova, dar și să realizeze constant exporturi. Timp de mai mulți ani Moldova a exportat anual în Rusia, Belarus și Ucraina cel puțin 10-12 mii tone de boabe.

În perioada anilor 1994-2007 au fost exportate în Belarus 117 mii tone de semințe hibride de porumb timpuriu pentru însămânțarea anuală a 150-350 mii hectare de porumb marfă. Colaborarea de peste două decenii a institutului de la Porumbeni cu parteneri din Federația Rusă a totalizat un export de circa 100 mii tone de semințe de hibrizi de porumb.

E de recunoscut însă că timpul nu trece în zadar – el vine cu intervențiile sale și situația se schimbă de la an la an. În multe țări cu care colaboram și în care mergeam cu semințele noastre, ulterior au pătruns alți producători, unii cu mari capacitați de dezvoltare și extrem de agresivi. În Ucraina, bunăoară, un asemenea producător a inițiat un proiect de construcție a unei întreprinderi-gigant. Proiectul anunță costuri generale de circa 250 milioane dolari și țintează regiunea Vinița. Ulterior, urmare a unor reacții zgomotoase ale societății civile, Vinița a fost scoasă din cărți în favoarea regiunii Cercasi, iar valoarea proiectului va crește până la 300 milioane de dolari.

Însă forța de penetrare a piețelor regionale de către producătorii de semințe de porumb din Moldova s-a redus nu numai din cauza înăsprii concurenței pe aceste piețe. Totuși, factorii determinanți ai trendului descendant în producerea și exportul semințelor de porumb sunt de natură internă, aceștia urmând a fi căutați în politicile promovate pe domeniul agricol, în abordările discriminatorii în procesul subvenționării producătorilor de semințe și în lipsa unor pachete de sprijin și de toleranță în politicile de creditare de care s-a condus sistemul bancar din Republica Moldova.

De cele mai multe ori, statul nu a avut o abordare diferită în raport cu producătorii de semințe, inclusiv semințe de porumb. Institutul de fitotehnie „Porumbeni” nu a beneficiat niciodată de subvenții, așa cum cercetarea nu

a făcut obiectul subvenționării în Moldova. Au primit bani poate doar niște agenți.

În Republica Moldova programul de subvenționare a fost lansat acum 12 ani, iar subvențiile se acordă postinvestiție, modelul de subvenționare fiind aproape similar cu cel din Ucraina. În special este subvenționată viticultura și plantarea livezilor. Ponderea cea mai mare a subvențiilor este dată pentru achiziția de tehnică agricolă, înființarea plantațiilor multianuale și dezvoltarea infrastructurii agricole.

De cele mai multe ori, însă, din lipsă de bani, producătorii agricoli sunt nevoiți să apeleze la creditele bancare, care sunt foarte scumpe. Riscurile mari la care este expusă agricultura, fac ca producătorii să găsească greu soluția potrivită.

La ora actuală, trei dintre cele mai mari bănci din Republica Moldova, care dețin aproape 70% din totalul activelor din sistemul bancar au și credite pentru agriculturi. Dar istoria și starea actuală a două dintre cele trei întreprinderi de prelucrare a semințelor de porumb din Moldova arată și o altă finalitate a relației dintre bancă și producător, acestea din urmă fiind expuse la vânzare pe paginile web ale instituțiilor financiare.

Semințe Agro de la Căușeni, care acum câteva decenii era o companie profitabilă a ajuns să fie vândută de bancă în urma impulsului finanțier în care s-a pomenit. și astăzi ca urmare a contractării împrumuturilor bancare. Potrivit ultimului raport finanțiar, în anul 2012 compania a contabilizat pierderi de 1,2 milioane de lei, cu aproape 30 de ori mai puțin față de anul precedent. Însă nu este clar cum s-a pomenit într-o situație finanțieră dificilă după ce pierderile s-au redus considerabil. La acea vreme activele companiei totalizau 220,2 milioane de lei.

SA Semințe Agro Căușeni are o capacitate de procesare de 12,0 mii tone și 2 elevatoare cu capacitatea de circa 100 mii tone.

Într-o situație similară se află și Fabrica de Prelucrare a Semințelor de la Drochia, Tărgoviște, care din 2015 nu mai funcționează după ce a intrat în posesia Victoriabank și este expusă la vânzare. Astfel, banca vinde complexul industrial de prelucrare a semințelor de 26,052,70 mp, terenul pentru construcție de 15,211 ha și utilajul aferent de prelucrare a semințelor. Pe teritoriul fabricii se află o mică bază petrolieră cu capacitatea de asigurare cu carburanți atât pentru transportul feroviar, cât și pentru cel auto al fabricii. Componentele fabricii sunt total sau parțial uzate. Construcțiile fabricii au fost edificate în anul 1985, având o istorie și tradiție de lungă durată cu privire la procesul de producere și depozitare, care este sistematizat pe un teritoriu de 15,211 ha pe care sunt amplasate punctele de primire a grăunoaselor și cerealelor, uscătoriile de porumb, secțiile de prelucrare a semințelor de porumb, de calibrare, depozitare și transportare a acestora.

Unica întreprindere, Fabrica de prelucrare a semințelor de porumb din Răuțel, a rămas cea mai mare fabrică din acest domeniu din țară după ce cele de la Drochia și Căușeni au fost puse pe butuci. Fabrica de prelucrare a semințelor este liderul industriei moldoveniști de producere a semințelor de porumb hibride cu o istorie bogată de activitate în sectorul agrar al Republicii Moldova, începând cu anul 1979. Randamentul acesta este de 10000 tone semințe. Raportul finanțier arată că activele companiei au crescut în

2018 cu 13% până la 104,9 milioane de lei. Întreprinderea a înregistrat un profit de 2,6 milioane de lei comparativ cu 685,3 mii de lei pierderi în 2017. Iar cifra de afaceri a constituit 24 milioane de lei față de 24,9 milioane de lei în 2017.

Politicele promovate, condițiile de creditare și instrumentele financiare oferite agriculturii încurajează inegalitatea în raport cu agricultorii din afara țării. Este suficient să vedem în ce condiții sunt creditați producătorii agricoli din doar câteva țări europene, zonă în care problema creditului agricol este una care interesează, pe de o parte, pe producătorii agricoli, care au nevoie de completarea surselor de finanțare necesare desfășurării proceselor de producție și pentru efectuarea de investiții, iar, pe de altă parte, pe ofertanții de credite, reprezentanții de bănci și de alte instituții financiare. În cadrul acestei relații, băncile pot acorda facilități solicitantilor de credite, sub formă unor dobânzi mai mici pentru unele activități care au un grad mai mic de risc sau care necesită investiții ce se recuperează într-o perioadă de timp mai îndelungată.

În Franța, de exemplu, Guvernul și organizația de intervenție pe piață au folosit o perioadă lungă de timp sistemul de subvenționare a dobânzilor pentru creditele pe termen scurt și pentru cele de investiții. Instituția bancară principală care asigură finanțarea agriculturii este Creditul Agricol, precum și o largă rețea de cooperative de credit. Banca de Credit Agricol SA acordă și în prezent o serie de facilități, cum ar fi perceperea unor dobânzi mai mici pentru creditele acordate producătorilor agricoli pentru cultura cerealelor, producerea șampaniei, culturile furajere etc.

În Irlanda apare ca particularitate folosirea schemei de sprijin prin care se oferă asistență de la nivelul central către cel regional, în încercarea de a face față dificultăților cu care se confruntă Fondul de Stabilizare al Băncilor în plan regional. Fondul este folosit pentru a ajuta fermierii prin convertirea împrumuturilor pe termen scurt în împrumuturi pe termen mediu, atunci când recoltele sunt afectate de calamități naturale. Sprijinul se acordă în proporție de 75% sub formă nerambursabilă și 25% – sub formă de împrumut.

În plus, pentru toate țările-membre ale comunității funcționează mecanismele fondurilor de intervenție, fonduri care sunt preocupate preponderant de fluctuația prețurilor.

Republica Moldova, ca și alte state în curs de dezvoltare, se confruntă cu o scadență relativ scurtă a instrumentelor financiare. Scadența medie ponderată a portofoliului de credite noi acordate pe întreg sectorul bancar este în medie de 29 luni, în timp ce durata medie a creditelor acordate persoanelor juridice în țările dezvoltate este de 58 luni. Totodată, aproximativ 92% din totalul depozitelor noi atrase de băncile din Republica Moldova au fost cu termen de până la 1 an. Astfel, economia țării este constrânsă de lipsa instrumentelor de creditare pe termen lung care, de altfel, ar putea permite investițiile de durată.

Însă acest lucru se lasă așteptat. Rămâne de văzut unde trebuie așteptat acest lucru – la ușa ministerului de resort, la ușa Guvernului sau la cea a Parlamentului. Probabil acolo unde poate fi găsit acel interes național despre care vorbim atât de mult și atât de frumos și care are puterea de a schimba lucrurile în bine.

Constantin OLTEANU

Guvernul condus de Maia Sandu a fost demis prin moțiune de cenzură

Cabinetul de miniștri condus de premierul Maia Sandu a fost demis astăzi prin moțiune de cenzură. Pentru demiterea executivului au votat 63 de deputați PSRM și PDM. Parlamentarii din Partidul ŞOR s-au abținut.

Înainte de dezbaterea moțiunii de cenzură, premierul Maia Sandu a ținut un discurs în fața deputaților, în care a trecut în revistă realizările cabinetului de miniștri în cele cinci luni de activitate și a făcut o sinteză a situației politice create. Ea le-a cerut deputaților să fie corectă în decizii și să nu judece acțiunile executivului prin prismă unor interese înguste.

Şeful guvernului a specificat că moțiunea depusă de PSRM se bazează pe informații eronate, iar situația economică din țară nu s-a înrăutățit în ultima perioadă. „Singura înrăutățire a situației economice este pentru cei cărora li s-au oprit schemele de corupție”, a opinat Maia Sandu.

„Ne-am apucat de lucru imediat și am înăpătit în două luni toate angajamentele de finanțare externe pe care precedenții nu le-au înăpătit în 3 ani. Am adus în țară asistență finanțieră în valoare de peste două miliarde de lei. Acești bani au fost acordati de partenerii internaționali pentru cetățenii Moldovei, cu încredere că guvernul îi va administra corect și transparent”, a spus Sandu.

Ea a adăugat că, dacă executivul va fi demis, ar putea fi opriate finanțările promise de partenerii de dezvoltare. „Ați fi preferat un guvern docil, orb la scheme. Vă sperie un guvern care acționează, de ce ați vrea să scăpați de noi? Nu v-ați săturat de scheme? Nu va place justiția liberală, ci preferați averile”, a conchis Sandu.

După discurs, timp de aproximativ o oră, premierul a răspuns la întrebările deputaților. Ulterior, președintii de fracțiuni au avut luări de cuvânt.

Moțiunea de cenzură împotriva guvernului a fost înregistrată vineri, 8 noiembrie, în Parlament de către PSRM. Atunci socialiștii s-au arătat nemulțumiți că executivul a modificat regulile de numire a procurorului general prin procedura de asumare a răspunderii, fără a-i consulta.

Pe tot parcursul ședinței plenare în care a fost discutată moțiunea, în fața clădirii Parlamentului mai mulți simpatizanți ai blocului ACUM au manifestat în susținerea guvernului.

BERD și IDA vor acorda circa 100 milioane euro pentru modernizarea sistemului energetic din Moldova

Cabinetul de miniștri a aprobat, în ședința din 12 noiembrie, proiectele de lege privind ratificarea a trei acorduri importante în sumă totală de circa 100 milioane de euro cu Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BERD) și Asociația Internațională de Dezvoltare (IDA), în perspectiva modernizării sistemului energetic moldovenesc și interconectarea acestuia la sistemul energetic european.

Asociația Internațională de Dezvoltare va acorda Republicii Moldova două finanțări în sumă de 47,9 milioane de euro și 13,1 milioane de euro pentru dezvoltarea sistemului energetic din Republica Moldova. BERD va oferi o finanțare nerambursabilă în sumă de 39,9 milioane de euro pentru realizarea Proiectului „Interconectarea rețelelor de energie electrică dintre Republica Moldova și România, Faza I”, proiect ce va fi realizat de întreprinderea de stat Moldelectrica.

Potrivit Acordului, BERD va acorda un grant de până la 39,9 milioane de euro din contribuția Uniunii Europene pentru realizarea primei faze a proiectului pentru construcția stației back-to-back în Vulcănești.

Împrumutul în sumă de 47,9 milioane de euro oferit de IDA va fi utilizat pentru extinderea stației din Vulcănești, modernizarea stației din Chișinău și construcția liniei electrice aeriene LEA 400 kV Vulcănești-Chișinău, construcția unei clădiri pentru noul sediu al I.S. Moldelectrica, inclusiv a unui nou centru de dispecerat.

Executivul a aprobat și proiectul de lege cu privire la ratificarea Acordului de finanțare dintre Republica Moldova și Asociația Internațională pentru Dezvoltare privind proiectul de dezvoltare al sistemului electroenergetic în valoare de 13,1 milioane de euro.

MOLDPRES

Statistica tranzacțiilor înregistrate pe piață reglementată în perioada 04.11.2019 - 08.11.2019

Data tranzacției	Codul ISIN	Denumirea emitentului	Valori mobiliare	Prețul	Volumul	Valoarea nominală	Emisia	% din emisie	Tipul tranzacției
04.11.2019	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	1199	2 908,00	3 486 692,00	200,00	1037634	0,12	Pachet Unic (Licitare cu strigare)
07.11.2019	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	11074	78,00	863 772,00	10,00	25000091	0,04	Cumparare vinzare
08.11.2019	MD14AGIB1008	BC "MOLDOVA-AGROINDBANK" SA	2003	2 908,00	5 824 724,00	200,00	1037634	0,19	Pachet Unic (Licitare cu strigare)
08.11.2019	MD14VCTB1004	BC "VICTORIABANK" S.A.	1000	78,21	78 210,00	10,00	25000091	0,00	Cumparare vinzare

Statistica tranzacțiilor înregistrate în afara pieței reglementate sau MTF pentru data de 04.11.2019 - 08.11.2019

Tipul tranzacției: Vânzare-Cumpărare					
Nr. d/o	Denumirea emitentului	ISIN	Valoarea nominală a unei valori mobiliare, lei	Numărul de VM tranzacționate , un.	Volumul total al tranzacțiilor, lei
1	SA ALLIANCE INVESTMENTS GROUP	MD14AING1004	f/n	1,00	16920 16074,00 0,08
2	SA ALLIANCE INVESTMENTS GROUP	MD14AING1004	f/n	1,00	250811 200648,80 1,17
3	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	6	2505 25050,00 0,19
4	MOLDOVA-TUR	MD14MTUR1005	10	5	1649 16490,00 0,13
5	LIBRARUL S.A..	MD14BRAR1004	1	1	214096 214096,00 72,45
6	SA ALLIANCE INVESTMENTS GROUP	MD14AING1004	f/n	1	12660 12027,00 0,08
7	PIELART S.A.	MD14PIEL1001	40	1	136 2176,00 0,01
8	INCOMAŞ SA	MD14INCM1004	15	1	700 14 000,00 0,12
9	AVICOLA BRÎNZENII NOI SA	MD14BRNO1002	10	1	374258 3742580,00 98,25

“PRICEWATERHOUSECOOPERS” consideră că salariile angajaților companiilor din Moldova au crescut în 2019 cu 6,4%

Salariul brut al angajaților companiilor din Moldova au crescut în 2019 în medie cu 6,4%. Despre aceasta arată datele studiului “PayWell Moldova 2019”, realizat de compania de audit “PricewaterhouseCoopers” (PwC).

Potrivit agenției INFOTAG, autori studiului afirmă că această majorare este mai mică de nivelul de 6,82%, prevăzut de companiile respondente.

“Angajatorii din Republica Moldova din mediul privat și din sectorul public se confruntă cu aceeași problemă ca în tot Estul Europei, migrația forței de muncă, în special a tinerilor care își doresc atât salarii mai mari, cât și un nivel de trai la standarde occidentale. În acest context, Moldova are nevoie de o creștere economică susținută pe termen lung pentru a recupera din decalaje și pentru a deveni atractivă pentru proprii cetățeni. Avansul Produsului Intern Brut de 4% înregistrat în 2018 și de 3,4% estimat pentru acest an de Banca Mondială este un ritm insuficient pentru a ajunge din urmă statele dezvoltate. Din acest motiv autoritățile și companiile trebuie să conlucreze pentru a identifica cel mai bun model de creștere economică”, a declarat Ionuț Simion, country managing partner PwC România și Republica Moldova.

Majorări ale salariilor peste media pieței, dar și peste nivelurile previzionate, au fost realizate în 2019 în sectorul IT, de 9,63%. Sectoarele FMCG & industrie, farmaceutic și telecom au raportat creșteri sub media pieței, niveluri situate la 4,48%, 5,65% și, respectiv, 4,97%. Pe categorii de angajați, cele mai mari creșteri au fost operate pentru specialiști 6,75%, personalul administrativ 6,36% și operatori și muncitori recalificați 6,09%. La polul opus, cu 6,06%, se află managementul.

În ceea ce privește beneficiile, principalele zece beneficii acordate de companii tuturor angajaților sunt team building-uri, cafea și/sau băuturi răcoritoare, divertisment, asigurare medicală facultativă, cursuri de limbi străine/lifestyle, abonament de telefonia mobilă, reduceri la produsele companiei, regim flexibil de lucru, bonusuri pentru ocazii speciale, împrumuturi pentru angajați la dobânzi preferențiale.

Companiile din Moldova anticipatează o creștere medie a salariilor brute de 7,22% în 2020, potrivit studiului PayWell 2019. Cele mai mari creșteri de salarii în 2020 sunt estimate pentru IT, de 8,71%, FMCG și industrie, de 6,21%, sectorul farmaceutic, 5,3% și telecom, 5%.

Studiul salarial și de beneficii PayWell Moldova 2019 a fost realizat pe un eșantion de 41 companii private din sectoarele bancar, farmaceutic, FMCG & industrie, IT și telecom și analizează nivelurile salariale și politicile de remunerare (de exemplu, creșterile salariale, bonusurile fixe și variabile), precum și analiza unui număr mare de beneficii extra-salariale oferite de către angajatori.

Potrivit datelor Biroului Național de Statistică, în trimestrul doi, salariul mediu în RM a constituit 7302,6 lei – cu 5,5% mai mult decât în primul trimestru și cu 14,6% mai mult decât în anul trecut.

UE a acordat Republicii Moldova 30 mln de euro în calitate de asistență macrofinanciară

Republica Moldova a recepționat prima tranșă de asistență macrofinanciară, în valoare de 30 de milioane de euro din partea Uniunii Europene. Este vorba despre un grant în valoare de 10 mln de euro, recepționat vineri, 8 noiembrie, care va fi direcționat la finanțarea deficitului bugetar, informează MOLDPRES.

Celelalte 20 de mln de euro au fost debursate sub formă de împrumuturi pe parcursul lunii octombrie curent. Asistența macrofinanciară pentru Republica Moldova acordată de către Uniunea Europeană reprezintă o operațiune de finanțare în valoare de până la 100 mln euro, dintre care 60 mln euro vor fi acordate sub formă de împrumut și 40 mln euro – sub formă de grant, au specificat surse de la Ministerul Finanțelor.

De asemenea, pe 7 noiembrie curent au fost recepționate două tranșe din suportul bugetar în cadrul asistenței bugetare oferite Republicii Moldova, în valoare totală de 25 mln de euro. Banii vor fi utilizati pentru realizarea unor reforme-cheie demarate de guvern în domeniul politiei, luptei împotriva corupției și spălării banilor, agriculturii și dezvoltării rurale.

Este de menționat că datorită sprijinului UE, poliția moldovenească a reușit să continue modernizarea și profesionalizarea structurilor sale. De asemenea, grație suportului din partea UE, R. Moldova a sporit competitivitatea sectorului agroalimentar prin investiții în agricultură, crearea grupurilor de producători agricoli și acordarea ajutorului necesar unităților agroalimentare în comerțul cu UE. Finanțarea din partea UE a contribuit, de asemenea, la alinierea la standardele de calitate internaționale și ale UE privind siguranța alimentelor. Programul UE a sprijinit și inițiativele de dezvoltare rurală.

Remiterile dău semne de revenire, după scăderile sensibile în primele două trimestre ale anului

Transferurile bănești din străinătate prin intermediul băncilor licențiate în favoarea persoanelor fizice au dat semne de revenire în trimestrul trei al acestui an, în diminuare per general de 0,2 la sută față de perioada similară anului precedent și o creștere reală de 2,2 la sută, după scăderile sensibile în primele două trimestre ale anului 2019. În primul trimestru, transferurile s-au diminuat cu peste 7 la sută, iar în trimestrul doi cu circa 9 la sută, potrivit Băncii Naționale a Moldovei (BNM), informează MOLDPRES.

Persoanelor fizice le-au fost transferate în iulie-septembrie mijloace bănești în sumă echivalentă cu 314,71 milioane de dolari. Eliminându-se efectul cursului de schimb prin recalcularea sumelor la cursul perioadei respective a anului precedent, creșterea reală a transferurilor a constituit 2,2 la sută. Aceasta s-a produs ca urmare „a impactului majorării transferurilor în euro cu 14,6 la sută și al diminuării transferurilor în dolari SUA și ruble cu 10,8 la sută și 41,5 la sută respectiv”, precizează BNM.

Transferurile din UE au înregistrat o pondere de 46,3 la sută, în creștere cu 5,4 puncte procentuale comparativ cu trimestrul trei 2018. Remiterile din CSI au scăzut în trimestrul trei 2019 cu 6,1 puncte procentuale față de perioada similară a anului precedent, până la 22,9 la sută. Respectiv, transferurile din alte state, exceptând UE și CSI, au constituit 30,8 la sută, în raport cu 30,1 la sută în trimestrul trei din anul trecut.

Conform BNM, transferurile din Italia au cea mai mare pondere, de 25,9 la sută în remiterile din UE, urmate de cele din Germania (17,5 la sută). Regatul Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord (14,4 la sută), Franța (11,3 la sută), România (3,5 la sută). Majoritatea mijloacelor bănești din CSI, respectiv 94,9 la sută, au venit din Federația Rusă.

Banca centrală mai anunță că față de aceeași perioadă a anului precedent, cota trimestrială a transferurilor în euro (recalculată în USD) s-a majorat cu 7,8 puncte procentuale, până la 54,5 la sută, iar în dolari SUA și în ruble rusești s-a diminuat respectiv cu 4,7 puncte procentuale, până la 40,8 la sută și cu 3,1 puncte procentuale, până la 4,7 la sută.

Prin intermediul băncilor licențiate au fost transferate persoanelor fizice în nouă luni 903,3 milioane de dolari SUA, față de 955,84 milioane în aceeași perioadă a anului trecut.

Directorul executiv al Expert-Grup, Adrian Lupușor, a declarat la prezentarea Raportului pentru Starea Tării 2019 că remiterile „devin din ce în ce mai incerte, pe termen lung tind să scădă, iar principalul factor care atras investiții – forța de muncă ieftină – este afectat de migrație, de un sistem educațional ineficient și de creșterea mai rapidă a salariilor decât a productivității”.

„FULGER ST” S.A.

AVIZ PRIVIND REZULTATELE OFERTEI DE PRELUARE BENEVOLĂ A ACȚIUNILOR EMITENTULUI „FULGER ST” S.A.

Tipul ofertei de preluare: benevolă;

Perioada de derulare a ofertei de preluare: 23/10/2019 – 06/11/2019;

Numărul și data hotărîrii CNPF privind aprobarea prospectului ofertei de preluare: Nr. 49/2 din 15/10/2019;

Datele de identificare ale Ofertantului: „LAXVA COM” S.R.L., IDNO 1002600013333, adresa str. Socoleni, 5/5, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2020;

Datele de identificare a persoanei care acționează în mod concertat cu Ofertantul:

Mammadov Safar, IDNP 2001001546618, adresa str. Nicolae Testemițanu, 17/2, ap. 6;

Datele de identificare a Emitentului valorilor mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare: Societatea pe acțiuni „FULGER S. T.”, IDNO 1002600055043, cu sediu pe adresa bd. Mircea cel Bătrân, 7, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2044, administrator Stegneeva Nina;

Detinerea de valori mobiliare a Ofertantului anterior inițierii ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acesta: 733836 acțiuni, ce constituie 45,04% din acțiunile cu drept de vot plasate;

Detinerea de valori mobiliare a persoanei cu care Ofertantul acționează în mod concertat anterior inițierii ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acesta: 686412 acțiuni, ce constituie 42,13% din acțiunile cu drept de vot plasate;

Datele de identificare ale Intermediarului ofertei: Societatea de investiții CB,DAAC Invest” SA, IDNO 1003600091448, cu sediu pe adresa MD-2069, mun. Chișinău, str. Calea leșilor, 10, of. 14, Licență de activitate CNPF nr. 000808 din 11.02.2015, telefon/fax 0 22 74 15 72, 0 22 50 83 51, email invest@daac.md, administrator Oleg Gușcin.

Locul de derulare a ofertei de preluare: piata reglementată administrată de Bursa de Valori a Moldovei S.A.;

Numărul de valori mobiliare care au făcut obiectul ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acestea din numărul total de valori mobiliare din aceeași clasă: 90588 acțiuni ordinare nominative de clasa I, emise de Emitent, cod ISIN MD14FUR1002, ce constituie 5,56% din acțiunile cu drept de vot plasate de Emitent;

Prețul valorilor mobiliare în cadrul ofertei: 2,03 lei/acțiune;

Numărul de valori mobiliare propuse spre vînzare și efectiv achiziționate în cadrul ofertei de preluare, precum și procentul reprezentat de acestea din numărul total de valori mobiliare din aceeași clasă: 90588 acțiuni, ce constituie 5,56% din acțiunile cu drept de vot plasate de Emitent;

Suma totală plătită pentru valorile mobiliare achiziționate în cadrul ofertei de preluare: 183893,64 lei;

Detinerea de valori mobiliare ale ofertantului și a persoanei cu care acesta acționează în mod concertat, separat pe fiecare persoană și cumulativ, în valoare absolută și relativă, după derularea ofertei de preluare:

- „LAXVA COM” S.R.L. – 824424 acțiuni, ce constituie 50,60% din acțiunile cu drept de vot plasate de Emitent;
- Mammadov Safar – 686412 acțiuni, ce constituie 42,13% din acțiunile cu drept de vot plasate;
- Cumulativ – 1510836 acțiuni, ce constituie 92,73% din acțiunile cu drept de vot plasate.

După derularea ofertei de preluare Ofertantul împreună cu persoana cu care acționează în mod concertat dețin 92,73% din totalul acțiunilor cu drept de vot ale societății, astfel:

- Alți deținători de valori mobiliare de aceeași clasă sînt în drept să adrezeze Ofertantului cerere de achiziționare obligătoare;
- Perioada de înaintare a cererilor: 07.11.2019 – 07.02.2020;
- Prețul de achiziționare obligătoare a valorilor mobiliare: 2,03 lei per acțiune;
- Locul de recepționare a cererilor: la sediul Ofertantului amplasat pe adresa str. Socoleni, 5/5, mun. Chișinău, Republica Moldova, MD-2020, în zile de lucru între orele 10.00 – 16.00, telefon de contact 022-33-13-12;
- Modul și termenul de efectuare a plăților pentru achiziționarea valorilor mobiliare: Intermediarul efectuează plățile pentru achiziționarea valorilor mobiliare începînd cu a treia zi lucrătoare din data înregistrării tranzacției la Bursa de Valori a Moldovei.

Cu respect,

SI CB DAAC Invest SA

Director Oleg Gușcin

CAPITAL Market

împreună
în lumea
finanțelor

Secția de marketing
Tel.: +373 69 821216

BCR Chișinău S.A.

COMUNICAT INFORMATIV

Prin prezenta, Banca Comercială Română Chișinău S.A., înregistrată în data de 31.05.2001, aduce la cunoștința publicului ca la data de 12 noiembrie 2019 a avut loc Adunarea Generală Extraordinara a acționarilor BCR Chișinău S.A., desfășurată cu prezenta acționarului,

LA CARE UNANIM A DECIS:

- Componenta Consiliului de Supraveghere al Bancii Comerciale Române Chișinău S.A.

S.A. “Edilitate”

propune darea în locație
a următoarelor obiecte:

Încăperi de producție:	S, m ²
Str. Mihai Eminescu, 49	15,0
Str. Mihai Eminescu, 49	21,0
Str. Mihai Eminescu, 49	10,0
Str. Mihai Eminescu, 49	18,7
Str. Haltei, 3	
Încăperi de producție	de la 50 m ² pînă la 250m ²
Acoperișul asfaltic-mijl. fixe	1000-1200m ²
Str. Cucorilor, 41	
Încăperi sub oficii	de la 18 m ² pînă la 45m ²
Acoperișul asfaltic-mijl. fixe	de la 20 m ² pînă la 1000m ²
Depozit	pînă la 190 m ²
Baza de producere a betonului, mortarului și articolelor din beton (este posibil folosirea utilajului)	
Str. Cucorilor, 39	1500 m ²
Str. G. Madan 44/1 – complexul sportiv	
Încăperi sub oficiu	de la 16 m ² pînă la 20 m ²
Sala sportivă – pe oră	

tel. de contact 022-225083

Raportul anual al emitentului, ale căruia valori mobiliare se tranzacționează în afara pieței reglementate și/sau MTF "ARTIMA" SA

- Perioada de gestiune Anul 2018
- Denumirea completă Fabrica de articole de marochinărie "ARTIMA" SA și prescurtată a emitentului "ARTIMA" SA
- Sediul emitentului MD-2069, Chișinău, str. Calea Ieșilor, 6 numerele de telefon 022 75-07-81; fax pentru relații. 022 75-07-79
- Principalele genuri de activitate Producerea articolelor de marochinărie
- Numărul de acționari înregistrati în registrul la ultima zi a perioadei de gestiune 885
- Lista persoanelor cu funcții de răspundere ale emitentului.

Nr. d/o	Denumirea completă a persoanei juridice / numele, prenumele persoanei fizice (IDNP)	Numărul de înregistrare (IDNO) / Codul personal al persoanei fizice (IDNP)	Functia definită în organele de conducere ale emitentului	Data numirii în funcția deținută	Sediul persoanei juridice/domiciliul persoanei fizice.
PERSOANELE CU FUNCTII DE RASPUNDERE ALE EMITENTULUI					
a) Membrii Consiliului societății					
1	Vlasova Ludmila	2003048004483	Președinte Consiliu	30.11.17	Chișinău, str. M. Sadoveanu 30/1, ap. 20
2	Axionova Elena	0960310014183	Membru Consiliului	30.11.17	Chișinău, str. Neaga 51, ap87
3	Tataru Nicolai	0972301544827	Membru Consiliului	30.11.17	Chișinău, str. Gh. Asachi 66/1, ap. 90
4	Nestroinaia Tatiana	0961408011268	Membru Consiliului	30.11.17	Chișinău, str. Cucoarelor 16, ap. 2
5	Colța Cristina	2002012075016	Membru Consiliului	30.11.17	Drochia, str. Alexandru Donici, 27.
b) Membrii organului executiv					
1	Can Alexandra	0953105886887	Director general "Artima" SA	30.11.17	Chișinău, Bd. Șt. Cel Mare 3, ap. 129
c) Membrii Comisiei de cenzori					
1	Popa Victoria	0961510484646	Președinte Comisiei	30.11.17	Chișinău, str Sucevița 20, ap. 11
2	Braghin Serghei	0961409548295	Membru Comisiei	30.11.17	Chișinău, G. Alexandrescu 17/1, ap. 52
3	Cajaichin Svetlana	0960808016578	Membru Comisiei	30.11.17	Chișinău, str. G. Alexandrescu, 17/1, ap 40,

7. Plata dividendelor aferente valorilor mobiliare emise de emitentul de valori mobiliare

Tipul și clasa valoilor mobiliare	Organul autorizat care a luat decizia de plată a dividendelor dobânzilor în anul de gestiune	Data adoptării deciziei	Suma dividendelor/ dobânzilor anunțate în perioada de gestiune/raportare, lei	Suma dividendelor/ dobânzilor achitate în perioada de gestiune/raportare, lei	Mărimea dividendelor/ dobânzilor anunțate pe o acțiune/ o obligație, lei	Suma dividendelor/ dobânzilor neachitate pe ultimii 3 ani anterior perioadei de gestiune, lei
Acțiuni ordinară	Adunarea Generală a actionarilor	14.12.2018	38350	32564	157850	0,0227

- Informația privind societatea de registru și societatea de audit (dacă este încheiat contract)
 - Societatea de registru: "Registrator Centru" SA, Chisinau, str. Calea Ieșilor 10, MD 2069, Savinov Iurie, tel. 74-15-61, numărul autorizat. 0003 C. N. P. P. din 31.12.2014 valabil pe 5 ani, Ncontract 176 din 26.01.2011.011.
 - Societatea de audit: Cu Societățile de Audit nu a fost încheiat contract.
- Informații privind evenimentele și acțiunile care influențează sau pot influența activitatea emitentului:

Denumirea evenimentului/acțiunii	Data producerii evenimentului	Data adoptării deciziei corespunzătoare și organul de conducere autorizat care a luat decizia corespunzătoare	Sursa unde s-a publicat decizia organului de conducere	Data publicării deciziei	Sursa în care s-a publicat comunicatul privind deciziile aprobată	Data publicării comunicatului
Convocarea adunării generale ordinare anuale	14.12.2018	31.10.2018	Capital Market N44	14.11.2018	Capital Market N50	26.12.2018

10. Copia bilanțului (Situații Financiare pentru anul 2018 prezentat Biroului Național de Statistică la 01.04.2019).

Bilantul contabil al emitentului la finele perioadei de gestiune:

Posturile bilantului		La finele perioadei de gestiune curente, lei	La finele perioadei de gestiune precedente, lei
Activ			
1.2 Active materiale pe termen lung		12169403	11777662
1.3 Active financiare pe termen lung		32102	32102
Total capitolul 1		12201505	11809764
2. Active curente			
2.1 Stocuri de mărfuri și materiale		3743032	3386888
2.2 Creanțe pe termen scurt		1553652	2839364
2.4 Mijloace bănești		4507375	4742320
2.5 Alte active curente		41530	45261
Total capitolul 2		9845589	11013833
Total activ			
Pasiv		22047094	22823597
3. Capital propriu			
Capital statutar		6739976	6739976
Total 3.1 Capital statutar și suplimentar		6739976	6739976

Reserve stabilite de legislație	627210	623375
Reserve prevăzute de statut	9727803	9909462
Alte rezerve	4782918	4782918
Total 3.2 Rezerve	15137931	15315755
Profitul nerepartizat (pierdere neacoperită) al anilor precedenți	(698486)	76705
Total 3.3 Profit nerepartizat (pierdere neacoperită)	(698486)	76705
Total capitolul 3	21179421	22132436
5. Datorii pe termen scurt		
5.2 Datorii comerciale pe termen scurt	165725	28964
5.3 Datorii pe termen scurt calculate	701948	662197
Total capitolul 5	867673	691161
Total pasiv	22047994	22823597

Raportul de profit și pierderi pentru perioada de gestiune

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Venitul din vînzări	5326395	5877324
2. Costul vînzărilor	3227299	3043174
3. Profitul brut (pierdere globală)	2099096	2834150
4. Alte venituri operaționale	223459	405162
5. Cheltuieli comerciale	62716	43256
6. Cheltuieli generale și administrative	2675401	2877624
7. Alte cheltuieli operaționale	26161	56124
8. Rezultatul din activitatea operațională: profit (pierdere)	-441723	262308
9. Rezultatul din activitatea de investiții: profit (pierdere)	148	
10. Rezultatul din activitatea financiară: profit (pierdere)	-256911	-150065
11. Rezultatul din activitatea economico-financiară: profit (pierdere)	-698486	112243
13. Profitul (pierderea) perioadei raportata pînă la impozitare	-698486	112243
14. Cheltuieli (economie) privind impozitul pe venit		34238
15. Profitul net (pierderea netă)	-698486	78005

11. Informații suplimentare privind profitul societății și utilizarea acestuia:

Indicatorii	Perioada de gestiune curentă, lei	Perioada de gestiune precedentă, lei
1. Direcțiile de utilizare a profitului net pe parcursul perioadei de gestiune:	76705	-
b) rezerve stabilite de legislație;	3835	
c) rezerve prevăzute de statut;	34520	-
g) plata dividendelor; • la acțiunile ordinare	38350	-
2. Activele nete ale emitentului	21179421	22132436
3. Activele nete ale emitentului în raport la: • o acțiune ordinată	12.569	13.135
4. Profitul net la o acțiune ordinată a societății	0.046	-
5. Datorile la dividendele anilor precedenți	119500	152064
6. Dividendele anunțate la o acțiune de fiecare clasă a emitentului: • anuale.	0.0227	-
7. Valoarea unei acțiuni a societății (cu indicarea sursei de informare) • valoarea de piață • valoarea estimativă		Pretul de piata nu este format. Sursa: Bursa de Valori a Moldovei

12. Raportul auditorului (dacă a fost efectuat la situațiile financiare anuale). Auditul nu a fost efectuat.

Semnăturile persoanelor cu funcții de răspundere și stampila umedă a emitentului

Președinte Consiliului

Ludmila Vlasova

Organul executiv</

Stimați acționari "Basarabia-Nord" SA

Consiliul Societății „Basarabia-Nord” S.A. aduce la cunoștință despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 29 noiembrie 2019, în sediul societății pe acțiuni pe adresa: mun. Bălți bulevard Victoriei 90 A, convocată în temeiul deciziei Consiliului al „Basarabia-Nord” S.A. Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va desfășura cu prezența acționarilor – 10.00. Începutul înregistrării acționarilor – 10.00. Începutul adunării – 10.45.

ORDINEA DE ZI:

- Constituirea în favoarea B.C. "Moldindconbank" S.A. a garanților: gajul bunurilor mobile și imobile ale Societății și fidejusiunea;
- Cu privire la acordarea împunericii;
- Autentificarea procesului-verbal.

Listă acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 4 noiembrie 2019.

Acționari pot să se familiarizeze cu materialele ordinei de zi a adunării începând cu 14 noiembrie 2019 în sediul societății pe acțiuni pe adresa: mun. Bălți bulevard Victoriei de la ora 08.00 până la ora 17.00, exceptie în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport). Reprezentanții vor prezenta procura perfectată conform legislației în vigoare.

„TOCUȘOR” S.A.

Conform prevederilor art. 125,126 alin. (4) al Legii nr. 171/2012

I. „TOCUȘOR” S.A., un emitent, ale cărui valorilie mobiliare sunt admise spre tranzacționare pe Piața Reglementată.

Sediul emitentului: str. Academiei 15/1, or. Chișinău, MD-2028, tel: 022-73-11-68.

Codul ISIN al valorilor mobiliare: MD14TO-CU1000, AON, valoarea nominală 20 lei, total plasate 215746 acțiuni.

II. Identificarea deținătorului de valori mobiliare:

Persoana fizică – Belous Elena

Date despre tranzacția:

Data tranzacției – 07.10.2019.

Numărul, cota valorilor mobiliare deținute până la tranzacție – 0 unități (0.00%).

Numărul, cota valorilor mobiliare obținute în cadrul tranzacției – 11829 unități (5.48%).

Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacția individual – 11829 unități (5.48%).

Numărul, cota valorilor mobiliare deținute după tranzacția în comun cu persoanele cu care activează în mod concertat – 11829 unități (5.48%).

Centrul Internațional de Expoziții “Moldexpo” S.A.

Anunț cu privire la desfășurarea concursului de selectare a companiei-prestatoare de servicii de decorare textilă:

• servicii de croitorie și instalare a draperiilor

Centrul Internațional de Expoziții Moldexpo S.A. anunță despre desfășurarea concursului de selectare a companiei-prestatoare de servicii de decorare textilă cu draperii a Pavilionului Nr.2.

Invităm să participe la concurs producători și furnizori de textile pentru teatre și săli de concerte.

Ofertele vor fi prezentate până pe data de 20.11.2019, ora 10.00, pe adresa: mun. Chișinău, str. Ghiocelilor 1, CIE Moldexpo SA, Departamentul Organizare Târguri și Expoziții, et. 2.

Deschiderea ofertelor va avea loc în prezența ofertanților, pe 20.11.2019, ora 10.30, la sediul CIE “Moldexpo” SA, pavilionul central, etajul 2, sala de conferințe.

Descărcați caietul de sarcini pe site-ul moldexpo.md

Pentru informații: +373 22 810-454

În atenția acționarilor SA „Confort-A.M.”

În temeiul deciziei Consiliului Societății pe acțiuni „Confort-A.M.” este convocată adunarea extraordinară a acționarilor SA „Confort-A.M.” pentru data de 28 noiembrie 2019, cu prezența acționarilor, ora 10.00 în incinta blocului administrativ SA „Confort-A.M.” pe adresa: mun. Chișinău, str. Varnița, 6. Începutul înregistrării – 9.30. Sfârșitul înregistrării – 10.00.

ORDINEA DE ZI:

- Aprobarea valorii bunurilor aferente tranzacției de proporții/tranzacții cu conflict de interes;
- Aprobarea tranzacției de proporții/tranzacții cu conflict de interes.

Cu materialele referitoare la ordinea de zi a adunării extraordinare puteți lua cunoștință pe adresa: mun. Chișinău, str. Varnița, 6, începând cu data de 14 noiembrie 2019 de la 9.00 până la 16.00 în zilele de lucru. Persoana responsabilă de oferirea acționarilor a posibilității de a lua cunoștință cu materialele referitoare la ordinea de zi – Guțu Lilia.

Lista acționarilor, cu drept de participare la adunarea extraordinară a fost perfectată de către „Registru-Ind” SA potrivit situației din 11 noiembrie 2019.

Pentru a participa la adunare e necesar prezentarea documentului de identitate, iar reprezentanții acționarilor și actul care atestă împunericele acordate (extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice sau procura legalizată în modul stabilit de legislație).

În atenția acționarilor SA „Artima”

Consiliul Societății anunță despre convocarea Adunării Generale ordinată anuală cu prezența acționarilor pentru data de 16 decembrie 2019, orele 15.00 pe adresa: mun Chișinău, Calea Ieșilor 6, sala de ședință, etajul 5 al societății

CU URMĂTOAREA ORDINE DE ZI:

- Aprobarea dării de seamă a organului executiv privind rezultatele activității în anul 2018;
- Examinarea și aprobarea dării de seamă financiară a Societății pentru anul 2018;
- Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pe anul 2018;
- Aprobarea dării de seamă a Comisiei de Cenzori pe anul 2018;
- Cu privire la Repartizarea pierderilor neacoperite ale anului 2018 din "Reservele statutare" și aprobarea normativelor de repartizare a profitului societății pentru anul 2019;
- Cu privire la majorarea capitalului social prin emisiune suplimentară de acțiuni;
- Cu privire la modificări și complectări la statut;
- Cu privire la înregistrarea Societății pe acțiuni la piață reglementată;
- Cu privire la aprobarea Codului de Guvernanta Corporativă a Societății;
- Cu privire la autentificarea procesului verbal al adunării generale anuale ordinare a acționarilor.

Înregistrarea acționarilor va avea loc între orele 14.00-14.45.

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare va fi întocmită pentru data de 01.11.2019.

Acționari pot lua cunoștință cu materialele pe chestiunile incluse în Ordinea de zi a Adunării Generale ordinată anuală a acționarilor începând cu data de 06.12.2019 pe adresa mun Chișinău, Calea Ieșilor 6, anticamera, între orele 14.00-16.00.

Pentru participare la adunare acționari trebuie să prezinte actul de identitate, iar reprezentanțul lor și procura s-au mandatul, întocmit în corespondere cu cerințele Legislației.

Consiliul SA.

În atenția acționarilor Societății pe Acțiuni „Alliance Investments Group”

Adunarea generală anuală ordinată a acționarilor S.A. „Alliance Investments Group” convocată pentru data de 25 octombrie 2019, ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. A. Pușkin, 26, et. III, nu a avut loc din motivul lipsei cvorumului necesar stabilit de legislația în vigoare. Astfel, în temeiul Procesului-verbal nr. 74 din 04 noiembrie 2019 a Consiliului Societății S.A. „Alliance Investments Group” se anunță despre convocarea repetată a Adunării generale anuale ordinare a acționarilor Societății pe Acțiuni „Alliance Investments Group” pentru data de 17 decembrie 2019, ora 10.00 pe adresa mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 26, etajul III, ora înregistrării participanților la adunare 09.00 – 09.50. Forma tinerii adunării – cu prezența acționarilor.

ORDINEA DE ZI:

- Examinarea dării de seamă financiară a Societății pentru anul 2018 și audierea avizului organizației de audit referitor la raportul financiar al Societății pentru anul 2018;
- Aprobarea dării de seamă a Consiliului Societății pentru anul 2018;
- Aprobarea dării de seamă a Comisiei de cenzori a Societății pentru anul 2018;
- Repartizarea profitului net al Societății pentru anul 2018;
- Aprobarea normativelor de repartizare a profitului Societății pentru anul 2019;
- Cu privire la alegerea Comisiei de Cenzori, stabilirea cuantumului retribuției și compensațiilor;
- Confirmarea auditorului extern și stabilirea cuantumului retribuției serviciilor acestuia;
- Cu privire la aprobarea/introducerea modificărilor la Statutul Societății;
- Cu privire la autentificarea semnatelor Președintelui Adunării și a Secretarului Adunării de pe procesul verbal al Adunării generale a acționarilor.

Adunarea Generală anuală ordinată a acționarilor se desfășoară în prezența acționarilor și/sau a reprezentanților săi.

Conform prevederilor art. 58, alin. (5) al Legii nr. 1134-XIII din 02.04.1997 privind societățile pe acțiuni, lista acționarilor care au dreptul să participe la Adunarea generală anuală ordinată a acționarilor convocată repetat rămâne lista întocmită conform situației la data de 28 mai 2019.

Înregistrarea acționarilor se va efectua în ziua adunării între orele 09.00 și 09.50, în baza documentului de identitate, iar a reprezentanților acționarilor în baza documentului de identitate și a procurii eliberate și/sau autentificate în conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

Familiarizarea cu materialele pentru ordinea de zi a Adunării generale anuale a acționarilor va avea loc începând cu data de 05 decembrie 2019, în zilele lucrătoare (luni – vineri), între orele 10.00 – 13.00 și 14.00 – 16.00 la adresa: mun. Chișinău, str. A. Pușkin nr. 26, etajul III.

Toți acționarii S.A. „Alliance Investments Group” sunt invitați să participe la adunare Adunarea Generală anuală ordinată a acționarilor.

*Telefon de contact: 022-22-83-50,
022-22-83-52*

*Consiliul Societății
al S.A. „Alliance Investments Group”*

În atenția acționarilor “Onaris” SA

La data de 08.11.2019, orele 10.00, a avut loc Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor „Onaris” SA, în cadrul căreia

S-AU DECIS URMĂTOARELE:

- S-a adoptat hotărîrea privind înstrăinarea prin vînzare-cumpărare a bunului imobil număr cadastral: 0100418.160.01.025 din mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 28/2;
- S-a adoptat hotărîrea privind valoarea / prețul de înstrăinare a bunului imobil număr cadastral: 0100418.160.01.025 din mun. Chișinău, str. Mitropolit Bănulescu Bodoni 28/2, în mărime de 7 739 063 MDL conform valorii cadastrale;
- S-a decis legalizarea semnatelor procesului-verbal al președintelui și secretarului adunării generale de către notarul public Golubciu Valentin.

Stimați acționari “Mărculești-Combi” SA

Consiliul Societății S.A. „Mărculești-Combi”, aduce la cunoștință despre convocarea Adunării generale extraordinare a acționarilor pentru data de 25 noiembrie 2019, în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-l Floresti, or. Mărculești, convocată în temeiul deciziei Consiliului al S.A. „Mărculești-Combi”, din 01 noiembrie 2019. Adunarea generală extraordinară a acționarilor se va desfășura cu prezența acționarilor. Începutul înregistrării acționarilor – 10.00. Începutul adunării – 10.45.

ORDINEA DE ZI:

- Contractarea la BC „Victoriabank” S.A. unui credit pentru completarea mijloacelor circulante;
- Garantarea executării obligațiilor conform contractului de credit solicitat de „Marculești-Combi” SA și de „Ancom-Agro” SRL, prin constituirea garanților în folosul BC „Victoriabank” S.A. asupra bunurilor mobile și imobile ale „Marculești-Combi” SA;
- Împuternicirea persoanei cu dreptul de a semna cu BC „Victoriabank” S.A. contractul de credit, contractul/le de gaj, ipoteca, precum și alte documente necesare pentru validarea raporturilor cu Banca;

Lista acționarilor cu drept de participare la adunare a fost perfectată conform situației din 05 iulie 2019.

Acționari pot să se familiarizeze cu materialele ordinei de zi a adunării începând cu 08 noiembrie 2019 în sediul societății pe acțiuni pe adresa: r-l Floresti, or. Mărculești, de la ora 08.00 până la ora 17.00, exceptie în zilele de odihnă.

Participanții la adunare vor prezenta buletinul de identitate (pașaport).

Reprezentanții vor prezenta procura perfectată conform legislației în vigoare.

CA „General Asigurări” SA

La data de 06.11.2019, în cadrul CA „General Asigurări” SA, mun. Chișinău, str. Puskin, nr. 47/5, s-a ținut Adunarea Generală Extraordinară a acționarilor Societății, cu cvorumul de 100,00%.

ÎN CADRUL ADUNĂRII AU FOST ADOPTATE URMĂTOARELE HOTĂRÎRE:

- 1) S-a aprobat Regulamentul cu privire la Comitetul de audit al CA „General Asigurări” SA (se anexează);
- 2) S-a împuternicit Organul Executiv al Societății de întreprindere acțiunile necesare pentru avizarea prealabilă de către Autoritatea de Supraveghere a membrilor Consiliului Societății în vederea exercitării atribuțiilor Comitetului de Audit.
- 3) S-a aprobat modificările la Statutul Companiei de Asigurări „General Asigurări” Societate pe Acțiuni și expunerea Statutului în redacție nouă (Statutul în redacție nouă se anexează).

CAPITAL

Двуязычное издание Национальной комиссии по финансовому рынку

Обозреватель финансового рынка

Market

<http://www.capital.market.md>
Среда, 13 ноября 2019 г.

Nr.45 (818)
Цена 7 леев

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

2

Иностранные деньги и избыточная ликвидность ослабляют лей

3

Размышления на краю кукурузного поля

4

НКФР начала информационную кампанию о применении процедуры мирного урегулирования споров при дорожно-транспортных происшествиях

НКФР начала кампанию по информированию водителей об условиях применения процедуры мирного урегулирования споров при дорожно-транспортных происшествиях.

В рамках кампании НКФР разместила на официальном сайте (www.cnpf.md) видеоролик на румынском и русском языках, объясняющий водителям, попавшим в ДТП, не повлекшие серьезных повреждений и ущерба, как можно заключить мирное соглашение, избежав тем самым административного штрафа и начисления штрафных баллов.

Эта кампания призвана информировать общественность о процедуре, которая упрощает урегулирование претензий при несерьезных ДТП, для ее лучшего понимания и широкого применения.

Процедура мирного урегулирования споров при дорожно-транспортных происшествиях применяется с 8 сентября этого года. Она применяется при всех дорожно-транспортных происшествиях с участием двух автомобилей, произошедших на территории Молдовы и не повлекших телесные повреждения, материальный ущерб при которых не превышает 10 тыс. леев.

В этом случае оба участника аварии должны заполнить и подписать бланк «Мирное урегулирование дорожно-транспортного происшествия». Бланк заполняется

только тогда, когда у обоих водителей, участвующих в ДТП, есть полис обязательного страхования автогражданской ответственности и когда они по обоюдному согласию установили виновника ДТП.

Процедура мирного урегулирования является добровольной.

Если ни один из водителей не признает вину, или материальный ущерб от аварии превышает 10 тыс. леев, ДТП будут расследовать органы полиции.

Бланк мирного урегулирования выдает страховую компанию, у которой был приобретен страховой полис ОСАГО, по запросу участников ДТП.

Видеоролик можно посмотреть, пройдя по ссылке:

<https://www.cnpf.md/ro/educatia-financiara-6402.html>.

Пресс-служба НКФР

Поздравление работников небанковского финансового рынка

Уважаемые коллеги!

По случаю юбилея Национальной комиссии по финансовому рынку искренне поздравляем вас и желаем здоровья, вдохновения и успехов!

Мы ценим вашу работу, приверженность делу и профессиональные качества при исполнении функций по регулированию и надзору на небанковском финансовом рынке в духе положений и миссии, взятой на себя органом по надзору, Стратегии по развитию.

Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку

Уважаемые члены Административного совета и коллектив Национальной комиссии по финансовому рынку!

Редакция газеты Capital Market присоединяется к поздравлениям в Ваш адрес по случаю годовщины создания Национальной комиссии по финансовому рынку.

Искренне надеемся, что можем считать себя по праву Вашими коллегами и единомышленниками.

Просим Вас принять наши сердечные поздравления, пожелания благополучия, процветания, новых свершений на профессиональном поприще и всего наилучшего.

С праздником Вас, уважаемые коллеги!

С уважением,

Коллектив редакции Capital Market

Курс валют
на 13.11.2019 г.

Валюта	Ставка	Курс
USD	1	17.4562
EUR	1	19.2332
UAH	1	0.7133
RON	1	4.0386
RUB	1	0.2725

CAPITAL Market

ВНИМАНИЮ АКЦИОНЕРНЫХ ОБЩЕСТВ!

Объявления и годовые отчеты эмитентов принимаются по адресу:

ziarulcm@gmail.com
тел.: 022 22-12-87;
факс: 022 22-05-03

Вниманию читателей!

Газету Capital Market можно приобрести в следующих региональных киосках Moldpresa в:

Бельцах: №132; 133; 156
Комрате: №169
Кагуле: №170
Оргееве: №150
Хынчештах: №161
Сороках: №223

Кроме того, любой номер газеты или копию можно приобрести в редакции газеты Capital Market по адресу: Кишинев, ул. В. Александри, 115.

Moldpresa®
Tu alegi, noi difuzăm!

Почему Молдова должна изменить модель роста?

Экономика Молдовы
вступила в период стабилизации.
Рост ВВП составляет около 4%. В первом полугодии 2019 года он достиг 5,2%. Такой же показатель был зарегистрирован во втором квартале прошлого года.

Однако является ли «здоровой» такая медленная динамика роста экономики? Серьезные структурные изменения запаздывают. Модель развития не изменилась, рост происходит за счет потребления и денежных переводов, а их становится все меньше.

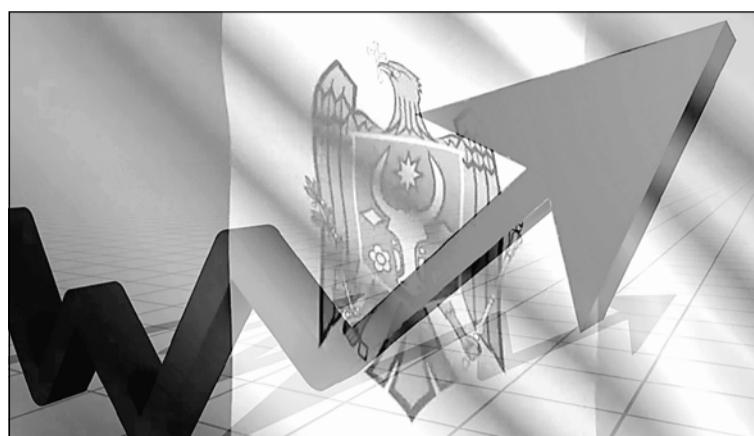
«Хотя уровень волатильности снизился, такая фиксация роста указывает на серьезные угрозы. Прежде всего, рост ВВП недостаточен для того, чтобы достичь уровня стран Центральной и Восточной Европы. Более того, такой темп отдаляет нас на несколько десятилетий от уровня ВВП на душу населения этих стран. В то же время медленный рост не позволяет совершить качественный скачок к новой модели экономического развития», – отмечают эксперты Независимого аналитического центра Expert-Grup в Отчете о состоянии страны в 2019 году.

Экономисты указывают, что парадигма роста осталась прежней: потребление домашних хозяйств составляет более 80% ВВП и сильно зависит от денежных переводов из-за рубежа. В долгосрочной перспективе такая модель едва ли сможет «выжить», и неспособность к ускорению роста и диверсификации экономики ведет к падению уровня жизни населения.

Экономический рост более чем на 5% в первой половине этого года «скорее всего будет временным». Он будет обусловлен в том числе последствиями налоговой реформы 2018 года, которые быстро пройдут.

«В то же время тревожно расстет неравенство на фоне высокого уровня теневой экономики и отсутствия широкой налогооблагаемой базы, что подрывает способность системы социальной защиты справиться с проблемами. Доходы населения растут в реальном выражении. За последние 10 лет, с учетом периодов стагнации и спада, доходы населения вnominalном выражении выросли в три раза, что составляет около 30% в реальном выражении. Этот рост отражается и в том, как население воспринимает свой уровень жизни. В отчете указано, что доля тех, кто считает, что их уровень жизни «плохой или очень плохой», снизилась до исторического минимума 10%. 75% граждан считают свой уровень жизни «удовлетворительным».

Есть положительные тенденции. Доходы населения растут. Эксперты считают, однако, что «несмотря на это, уровень доходов и потребления на душу населения в Республике Молдова составляет всего 40% от среднего уровня стран Центральной и Восточной Европы. При этом признаков быстрого роста нет. Дальнейший рост доходов или ускорение приближения к уровню доходов стран Центральной и Восточной Европы ограничен структурой доходов в Республике Молдова. Все больше домашних хозяйств страны получает свои основные доходы от деятельности, напрямую не связанной с положительными показателями национальной экономики и производительностью труда. Сегодня свыше 60% хозяйств по-

лучают доходы от пенсий или денежных переводов из-за рубежа. Из-за демографических ограничений и миграции мы столкнулись с серьезными проблемами быстрого и устойчивого роста доходов большей части населения».

Это подтверждают и данные Национального бюро статистики. В 2018 году 43,7% доходов населения составили зарплаты, 24,7% – социальная помощь, 7,3% – доходы от индивидуальной сельскохозяйственной деятельности, 18,8% – другие доходы, в том числе переводы – 15% и промышленная деятельность – 5,4%.

«Уровень денежных переводов становится все более нестабильным, а в долгосрочной перспективе он может снизиться. На основной фактор привлечения инвестиций – дешевую рабочую силу повлияли миграция, неэффективная система образования, а также рост заработных плат, определяющий производительность», – отметил исполнительный директор Expert-Grup и соавтор отчета Адриан Лупушор.

По информации Национального банка Молдовы (НБМ), за шесть месяцев этого года через лицензированные банки трудовые мигранты перевели в Молдову свыше \$703 млн, что на 7,0% меньше, чем за аналогичный период предыдущего года. И это при том, что в странах, где работают граждане Молдовы, нет кризиса.

«Хотя уровень неравенства не выше, чем в странах региона, проблема вызвана ограниченной возможностью социальной системы справиться со среднесрочными и долгосрочными проблемами. Причины этого – ограниченность налоговой и бюджетной сферы, старение населения, сокращение экономически активного населения и увеличение количества пенсионеров» – считает экономист Expert-Grup Юрие Моркотыло.

ЧТО ПОДРЫВАЕТ НЫНЕШНЕЕ ПОЛОЖЕНИЕ МОЛДОВЫ?

Экономисты утверждают, что нынешнее положение Молдовы подрывают коррумпированные, слабые и неэффективные государственные учреждения, которые превратились в одно из основных препятствий для предпринимательской среды и, таким образом, наносят ущерб частному сектору, сокращают налогооблагаемую базу, вредят росту занятости рабочей силы и благосостояния населения. Сформировался порочный круг, так как слабый частный сектор и бедность угрожают государственным дальнейшим сокращением налоговой базы и ростом коррупции. Чтобы улучшить положение страны и выйти из порочного круга, в Молдове необходимо провести комплексные и хорошо скординированные реформы, предусмотренные в четкой национальной стратегии развития на следующие 10 лет.

Влад БЕРКУ

ЧТО ПРЕДЛАГАЮТ ЭКСПЕРТЫ?

По мнению А. Лупушора, Молдове нужна новая Национальная стратегия развития, где будут предусмотрены меры по привлечению инвестиций и созданию рабочих мест. То есть, если в ближайшие годы Молдова не найдет устойчивые источники привлечения инвестиций, создающие добавленную стоимость, увеличивающие экспорт, то способность экономики создавать рабочие места и привлекать доходы для населения и госбюджета окончательно иссянет, а экономический рост станет меньшее, считают авторы отчета.

«Внимание надо обратить на три основных сферы. Во-первых, на учреждения, которые должны стать более прозрачными, эффективными и компетентными. Во-вторых, есть компании, особенно малые и средние предприятия, которые необходимо укреплять, создавая более благоприятную среду для бизнеса при помощи упрощения доступа к финансированию», – считает А. Лупушор.

И в-третьих, хозяйства необходимо укрепить при помощи реформирования систем образования и здравоохранения – ключевых секторов системного и стратегического значения, которые определяют среднесрочное развитие страны, и в которых затягивается процесс реформирования в последние годы.

«БЮДЖЕТ СОЛИДАРНОСТИ» ЗАПАЗДЫВАЕТ

Министр финансов Наталья Гаврилицэ заявила, что бюджет 2020 года будет «бюджетом солидарности». Это означает увеличение заработной платы для большинства бюджетных работников, а также повышение социальных выплат для людей с самыми низкими доходами. Эти меры, по мнению министра, сократят неравенство.

«Будет увеличена заработка плата на 6-10% для большинства бюджетных работников. К тому же будут расширены программы для людей с низкими доходами. Объем помощи, предлагаемой в холодный период года, увеличится с 350 до 500 леев уже с этого года, а также расширится список получателей этой помощи».

Наталья Гаврилицэ добавила, что Правительство предлагает обеспечить устойчивый экономический рост и быстрое внедрение проектов, в частности, проектов с внешним финансированием.

Согласно действующему законодательству, Правительство утверждает законопроект о государственном бюджете и представляет его Парламенту на рассмотрение до 15 октября. Парламент должен принять Закон о государственном бюджете до 1 декабря. Проект бюджета на будущий год еще обсуждается, но учитывая, что Правительство отправили в отставку, утверждение бюджета могут отложить.

Уважаемая Людмила Степановна Морару, поздравляем Вас с юбилеем, желаем неиссякаемого источника вдохновения для профессиональных успехов, крепкого здоровья, стабильности и успехов, благополучия, любви и уверенности в завтрашнем дне.

С уважением, коллектив
Фондовой биржи Молдовы.

Решения Административного совета Национальной комиссии по финансовому рынку

В ходе очередного заседания от 11 ноября 2019 года, Административный совет Национальной комиссии по финансовому рынку (НКФР), наделенный компетенцией согласно рамочному закону, принял решения в сфере небанковского финансового рынка, в частности:

АВТОРИЗАЦИЯ

- Приостановление действия лицензии Страхового и перестраховочного брокера ANTIRISC SRL на право осуществления посреднической деятельности в сфере страхования и/или перестрахования на шесть месяцев (до 22.04.2020).
- Регистрация в Государственном реестре ценных бумаг записей об исключении 713 504 простых именных акций номинальной стоимостью 50 леев/акция BC ENERGBANK SA, с реструктуризацией прежних эмиссий, I-XIII, а также и дополнительной эмиссии акций BC ENERGBANK SA на сумму 35 675 200 леев в количестве 713 504 простых именных акций номинальной стоимостью 50 леев/акция, размещенных в XIV эмиссии.

- Регистрация в Государственном реестре ценных бумаг уменьшения уставного капитала SA OTELCON на 1 004 880 леев путем аннулирования казначейских акций. Уставный капитал компании после уменьшения составит 183 630 леев (18 363 простых именных акций номинальной стоимостью 10 леев).

- Регистрация в Государственном реестре ценных бумаг в результате реорганизации путем преобразования в общество с ограниченной ответственностью, записей об исключении ценных бумаг, выпущенных ранее акционерными обществами:

- FARMACIA BUIUCANI NR. 465 в количестве 287 732 простых именных акций;
- IRIAL в количестве 38 400 простых именных акций;
- DRUM-96 в количестве 1 634 простых именных акций.

- Выдача трастовым компаниям Econ-Renăștere SA, Compania Fiduciare Feroviarilor и BV Fiduciar Invest SA предварительного согласия на приобретение государственных ценных бумаг.

НАДЗОР

- Распоряжение ссудо-сберегательным ассоциациям, владеющим лицензиями на право деятельности и не являющимся членами Национальной центральной ассоциации ссудо-сберегательных ассоциаций (Национальная ассоциация), в течение 30 дней созвать и провести общие собрания членов для присоединения к Национальной ассоциации. В то же время ссудо-сберегательные ассоциации, владеющие ценными бумагами, выпущенными SA Corporeia de Finanțare Rurală, должны провести их отчуждение в пользу Национальной ассоциации в порядке, установленном законодательством. В связи с этим Национальная ассоциация должна провести общее собрание членов в целях утверждения решений о приобретении указанных ценных бумаг.

- Предупреждение и предписание управляемым АЕІ BANIGARAPRIM обеспечить предоставление специального отчета за III квартал в течение 15 рабочих дней.

- Предупреждение и предписание управляемым пятью организациями небанковского кредитования представить отчеты за III квартал в течение 15 дней.

- Предупреждение и предписание управляемым 21 ссудо-сберегательной ассоциации и 14 организаций небанковского кредитования оплатить в течение 15 дней долги по регуляторным платежам за III квартал 2019 года и соответствующие штрафы.

Пресс-служба НКФР

Иностранные деньги и избыточная ликвидность ослабляют лей

После разблокирования внешней помощи Республика Молдова получила первый транш макрофинансовой поддержки на сумму 30 млн евро от Европейского союза. Деньги от партнеров по развитию и избыточная ликвидность могут привести к росту инфляции.

«В результате денежной эмиссии в 2018 – 2019 гг. после интервенций НБМ на валютном рынке, в банковской системе накопилась избыточная ликвидность на сумму около 5,4 млрд леев. Этот излишек может в краткосрочной перспективе положительно воздействовать на агрегированный спрос, валютный курс, вызывая инфляционное давление. В условиях стабилизации политической и экономической ситуации в Молдове во втором квартале года, ЕС, США и международные финансовые организации заверили Правительство Республики Молдова, что окажут поддержку внедрению экономических реформ и разблокируют внешнюю финансовую помощь, что позволит увеличить налоговое поле в 2019 – 2020 годах», – заявил президент НБМ Октавиан Армашу, представляя отчет об инфляции.

На уровне национального бюджета наибольший рост будет отмечен в сфере расходов на персонал – на 1,019 млрд леев больше, по сравнению с утвержденным бюджетом. Это увеличение обусловлено необходимостью покрытия расходов на персонал на местном уровне за счет перечислений из государственного бюджета в результате внедрения Закона о единой системе оплаты труда в бюджетной сфере.

ИЗМЕНЕНИЕ СВТМ 2020 – 2022 гг. МОЖЕТ ПРИВЕСТИ К ПОДОРЖАНИЮ ТОПЛИВА И АЛКОГОЛЯ

Влияние изменения акцизов, приходящихся на СВТМ 2020 – 2022 гг. Проект Proiectul Cadrului Bugetar pe Termen Mediu (СВТМ) предусматривает повышение акцизов на некоторые категории товаров в структуре Индекса потребительских цен (IPC) и их закрепление на три года в целях увеличения налоговых отчислений и обеспечения предсказуемости налоговой политики и законодательства. Это может привести к росту цен на некоторые подкомпоненты IPC, на которые применяются акцизы. Так, в 2019 – 2021 гг. будут приняты меры по гармонизации законодательства и регулирующих норм в сфере акцизов с стандартами ЕС. Акцизы на табачные изделия, алкогольные напитки и нефтепродукты будут повышенены в целях их соответствия минимальным ставкам,

установленным директивами ЕС согласно Соглашению об ассоциации РМ – ЕС.

Государственный бюджет на 2020 г. Отсрочка утверждения и опубликования законопроекта о государственном бюджете на 2020 год создает неопределенность в оценке и анализе будущей динамики публичного сектора.

Неопределенность с урожаем 2019 и 2020 годов. Урожай этого и будущего годов, соответственно, и цены на продукты питания на внутреннем рынке будут зависеть в основном от погодных условий в этот период. Хотя в целом климатические условия этого года не показывают неблагоприятных предпосылок для аграрного сектора, прогнозы Государственной метеорологической службы указывают на меньший урожай некоторых категорий культур, что отразится на стоимости продуктов питания в конце этого года и первой половине будущего года. Динамика в этом секторе и изменение цен на продукты питания в 2020 году на внутреннем рынке носят неопределенный характер.

ФРУКТЫ И ОВОЩИ ПОДВЕРЖЕНЫ ВЛИЯНИЮ КЛИМАТИЧЕСКИХ УСЛОВИЙ

Уязвимость цен на местные фрукты и овощи перед метеорологическими условиями в ближайший период. Опыт последних лет показывает, что цены на местные фрукты и овощи испытывают влияние таких погодных явлений, как заморозки, засуха, проливные дожди, а также расходов на сбор урожая, перевозку, хранение и продажу в торговых точках страны. В случае низких температур или обильных осадков, цены на продукты питания могут превысить прогнозы на ближайшие месяцы.

В основе среднесрочного прогноза инфляции лежат серьезные изменения тарифов на некоторые услуги в конце этого года и в 2021 году в результате финансовых колебаний в определенных отраслях национальной экономики.

Учитывая, что тарифы на некоторые регулируемые услуги носят серьезный социальный характер, их изменение может быть обусловлено не только экономическими факторами, но и социальными или политическими задачами. Таким образом, характер изменения тарифов не может быть оценен с большой долей уверенности.

Кроме того, цены на медикаменты занимают существенное место среди регулируемых цен. Раньше

они часто колебались, в некоторых случаях это было связано с дополнительным регулированием в этом секторе. По заявлению некоторых представителей правительства, в ближайшем будущем будет разработана новая методология обзора, что позволит снизить цены на медикаменты.

ВЫСОКАЯ ИНФЛЯЦИЯ И МЕНЬШЕЕ ПОТРЕБЛЕНИЕ В 2019 ГОДУ

Вероятный рост цен в сфере общественного питания и на гостиничные услуги в результате возращения прежней ставки НДС. Изменение намечено на начало будущего года. Все же, последствия этих изменений неясны, учитывая, что только определенная часть экономических агентов отреагировала на изменения, внесенные в конце прошлого года.

«Прогноз инфляции на среднесрочный период предусматривает увеличение инфляции в конце этого года и возвращение к установленному коридору к концу прогнозируемого периода. В среднем инфляция составит 5,0% в 2019 и 5,9% в 2020 году. Здесь наблюдается доминирование цен на продукты питания и базовой инфляции на весь обозримый период. Регулируемые цены испытывают временный шок, в то время как рост цен на горючее будет незначительным», – отметил президент Нацбанка Молдовы Октавиан Армашу.

По сообщениям международных информационных агентств,

прогнозы экономического роста в странах – основных торговых партнеров Молдовы в целом не сильно изменились.

По словам Армашу, внешние прогнозы предусматривают снижение цен на нефть на 3,1-7,9% в следующие два года и рост цен на природный газ на 1,2% в 2019 году и снижение на 4,7% в 2020 году.

Цены на продукты питания в 2019 и 2020 годах снизятся на 1,0%. Изменение экономических условий в странах – основных торговых партнерах и на глобальном уровне, вызванные напряженностью в отношениях между основными

экономическими державами, прямо отразится на экономике Республики Молдова. Охлаждение мировой экономики отразится на молдавской экономике, и в то же время стабилизация нефтяных котировок исключит возможность сильных колебаний цен на топливо на внутреннем рынке.

Виктор УРСУ

Коллектив редакции Capital Market искренне соболезнует главному редактору газеты Геннадию Тудоряну в связи со смертью его отца. Разделяем это горе и поддерживаем в часы скорби.

“FinComBank” S.A.

В соответствии с положениями статьи 52¹ Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г., на основании Постановлений Исполнительного комитета Национального Банка Молдовы №15 от 11.01.2019 г., №187 от 10.07.2019 г. и №283 от 08.11.2019 г., а также Решений Правления “FinComBank” S.A. от 05.08.2019 г., протокол №30, и от 11.11.2019 г., протокол №53, “FinComBank” S.A. объявляет о выставлении на продажу на регулируемом рынке «как отдельные акции» 475 478 акций, эмитированных “FinComBank” S.A., что составляет 36,15% от уставного капитала Банка.

УСЛОВИЯ ПРОДАЖИ:

1. 475 478 эмитированных “FinComBank” S.A. акций выставляются на продажу на регулируемом рынке «как отдельные акции», начиная с 12 ноября 2019 г. и по 11 декабря 2019 г.
2. Начальная цена продажи составляет 260,66 лей за акцию.
3. Общая начальная стоимость всех выставленных на продажу акций, составляет 123 938 095,48 лей.
4. Выставленные на продажу акции могут быть приобретены одним покупателем или группой лиц, действующих согласованно (потенциальный приобретатель). При приобретении количества акций, составляющего по номинальной стоимости 1% и более от уставного фонда Банка, потенциальному приобретателю до соответствующего приобретения необходимо получить предварительное разрешение Национального Банка Молдовы, на условиях, изложенных в ст. 47 – 49 Закона о деятельности банков №202 от 06.10.2017 г.

ИНФОРМАЦИЯ О “FINCOMBANK” S.A.:

Полное наименование	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Сокращенное наименование	“FinComBank” S.A.
Организационно-правовая форма	Акционерное общество
Юридический адрес	MD-2012, ул. А. Пушкин, 26, г. Кишинев, Республика Молдова
IDNO – фискальный код	1002600005347
Дата государственной регистрации	16 мая 2001
Виды деятельности	Банковская деятельность и инвестиционные общества
Уставной капитал	131 544 200 лей MD разделенный на 1 315 442 простых номинальных акций 1 класса с правом голоса. На данный момент 117 653 эмитированных акций составляют казначейские акции, что равно 8,944% от общего количества эмитированных акций

ХАРАКТЕРИСТИКИ АКЦИЙ, ВЫСТАВЛЕННЫХ НА ПРОДАЖУ:

Полное наименование эмитента	“Banca de Finanțe și Comerț” S.A.
Тип акций	Простые номинальные акции
Класс акций	I класса
Код ISIN	MD14BFCM1001
Номинальная стоимость одной акции	100 лей MD
Количество акций выставленных на продажу	475 478
Права, предоставленные одной акцией	Одна простая номинальная акция, эмитированная Банком, дает право на один голос на общем собрании акционеров, право на получения доли дивидендов и на часть из активов Банка, в случае его ликвидации

Информация, позволяющая инвесторам (потенциальным приобретателям) сделать обоснованную оценку относительно активов и пассивов, финансового положения, прибыльности или убыточности, перспектив Банка, а также сведения о состоянии дел и финансовом положении Банка в последние три года, размещена на web странице Банка www.fincombank.com и на сайте регулируемого рынка.

Дополнительную информацию можете получить по телефону: 26-98-21; 26-99-40.

Правление Банка

CAPITAL Market

Периодическое издание НКФР

Индекс подписки:

Moldpres: 67770. Poșta Moldovei: PM21700

Издатель:

Instituția Publică Ediția Periodică
CAPITAL MARKET

Регистрационный №:

1003600114204, 27 октября 2003 года

Учредитель:

Национальная Комиссия
по финансовому рынку

Главный редактор:

Геннадий Тудоряну

Тел.: /373 22/ 22-12-87, 22-77-58

Факс: /373 22/ 22-05-03

Адрес: ул. Василе Александри, 115.
(угол бул. Штефан чел Маре)

Cod IBAN: MD69VI000022249111050MDL

BC "VictoriaBank", SA, fil.11, Chișinău,
BIC VICBMD2X883.

В номере использованы материалы информационных агентств "Moldpres" и "InfoMarket".

Статьи, помеченные знаком **■**, публикуются на правах рекламы.

Каждый материал, опубликованный на страницах "Capital Market", отражает точку зрения его автора, которая может не совпадать с точкой зрения редакции. Перепечатка текстов и фотоснимков разрешается только с письменного согласия издания.

Отпечатано в типографии "Edit Tipar Grup" SRL

Размышления на краю кукурузного поля

Для Республики Молдова сельское хозяйство есть и, вероятно, еще долго будет отраслью, которая удерживает страну на плаву, сохраняет по мере возможностей молдавские села и оставляет надежду, что однажды настанет день, когда мы скажем, что живем той жизнью, о которой мечтали. Чаще всего в основе достижений лежит трудолюбие людей, их навыки, исключительно благодатная земля, своевременные дожди и вложенные деньги.

Аграрии всегда стремились к самым лучшим и урожайным сортам винограда; садам, полным фруктов; пшеничным и кукурузным полям, собранный урожай с которых наполняет амбары. Для этого всегда сочетали само производство с исследованиями и прилагали огромные усилия, чтобы производить здесь, в Молдове, семена, дающие хороший урожай даже в период засухи.

Показателен в этой связи путь отрасли выращивания кукурузы, которая в лучшие годы не только покрывала внутреннее потребление, но и обеспечивала постоянный экспорт. Много лет Молдова экспортировала ежегодно в Россию, Беларусь и Украину не менее 10-12 тысяч тонн кукурузы.

В 1994 – 2007 годах в Беларусь экспортировали 117 тысяч тонн семян ранней гибридной кукурузы для ежегодного высеивания 150-350 тысяч га кукурузы. Сотрудничество на протяжении более двух десятилетий Института растениеводства Рогумбени с партнерами из Российской Федерации обеспечило экспорт около 100 тысяч тонн семян гибридов кукурузы.

Надо признать, время прошло недаром – оно вносит свои корректизы каждый год. Во многих странах, с которыми мы сотрудничаем и куда экспортируем наши семена, позже появились другие производители, некоторые из них обладают огромными возможностями развития и агрессивным поведением. В Украине, например, такой производитель начал проект по строительству предприятия-гиганта. Заявленная стоимость проекта составляет около 250 млн долларов, строительство было намечено в Виннице. Потом из-за шумной реакции гражданского общества Винницу заменили на Черкасскую область, а стоимость проекта выросла до 300 млн долларов.

Но возможности выхода на международные рынки у молдавских производителей семян кукурузы упали не только из-за ужесточения конкуренции. Все-таки факторы, определившие тенденцию снижения производства и экспорта семян кукурузы, носят внутренний характер. Их надо искать в политике, проводимой в аграрной отрасли, в дискриминационном подходе к субсидированию производителей семян и отсутствии поддержки и снисходительности кредитной политики, которую проводят в банковской системе Республики Молдова.

Как правило, у государства одинаковые подходы к производителям семян, в том числе и кукурузы. Институт Rogumbeni никогда не получал субсидий, исследова-

тельская работа не была целью субсидирования в нашей стране. Деньги получали, может, лишь некоторые хозяйствующие субъекты.

В Республике Молдова программа субсидирования началась 12 лет назад, а сама модель субсидирования почти повторяет украинскую модель. В частности, субсидии получает виноградарство и садоводство. Большую часть субсидий выдают на приобретение сельскохозяйственной техники, закладку многолетних плантаций и развитие аграрной инфраструктуры.

Однако из-за отсутствия денег аграрии, как правило, берут очень дорогие банковские кредиты. Сельское хозяйство подвержено серьезным угрозам, и производители с трудом находят нужное решение.

На сегодняшний день три из самых крупных банков страны, которым принадлежит около 70% всех активов банковской системы, выдают кредиты для аграрии. История и нынешнее состояние двух из трех предприятий по переработке семян кукурузы Молдовы показывают, как за канчиваются отношения между банком и производителем. Последние в итоге выставляются на продажу на сайтах финансовых организаций.

Компанию Seminte Agro из Каушан, которая несколько десятилетий назад была прибыльным предприятием, банк продаёт из-за банкротства. Это результат банковского кредита. Согласно последнему финансовому отчету, в 2012 году компания зарегистрировала убытки на сумму 1,2 млн леев, что примерно в 30 раз меньше, чем в предыдущем году. И непонятно, как она оказалась банкротом, если убытки значительно снизились. На тот момент активы компании составляли 220,2 млн леев.

У компании Seminte Agro перерабатывающие мощности составляют 12,0 тысячи тонн, к тому же у компании есть два элеватора мощностью около 100 тысяч тонн.

В такой же ситуации оказалась и Фабрика по переработке семян кукурузы в Дрокии (село Царьград), которая с 2015 года не работает, после того как перешла в собственность Victoriabank и была выставлена на продажу. Банк продаёт промышленный комплекс по переработке семян площадью 26,052,70 квадратных метров, площадь под строительство 15,211 га и оборудование по переработке. На территории фабрики расположена мини-нефтебаза, способная обеспечить топливом железнодорожный транспорт и автотранспорт фабрики. Имущество предприятия полностью или частично изношено. Здания фабрики построены в 1985 году, у нее длинная история и богатые традиции в сфере производства и хранения. На площади в 15,211 га находятся пункты приема зерен и зерновых, сушки для кукурузы, секции переработки зерен кукурузы, их калибровки, хранения и транспортировки.

Крупнейшим предприятием страны в этой сфере осталась Фабрика по переработке семян кукурузы в Рэуцел. Предприятие является одним из лидеров по производству гибридов кукурузы, и работает начиная с 1979 года. Мощность фабрики составляет 10000 тонн семян. Согласно финансовому отчету, активы компании выросли в 2018 году на 13% – до 104,9 млн

леев. Компания зарегистрировала прибыль в размере 2,6 млн леев (в 2017 году убытки составили 685,3 тыс. леев). Оборот составил 24 млн леев против 24,9 млн леев в 2017 году.

Внедряемая политика, условия кредитования и предлагаемые финансовые инструменты ставят молдавских сельхозпроизводителей в неравные условия по сравнению с аграриями других стран. Достаточно посмотреть, каким образом кредитуют сельскохозяйственных производителей в некоторых европейских странах. Сфера аграрных кредитов там интересна и производителям, нуждающимся в пополнении средств, необходимых для производства и инвестирования, и кредиторам, банкам и другим финансовым организациям. Банки могут предоставить льготные условия бенефициарам в виде низких процентных ставок по некоторым видам деятельности, имеющим небольшой уровень риска или в которых инвестиции возвращаются за более долгий период времени.

Во Франции, например, правительство и организации – участники рынка использовали долгое время систему субсидирования процентных ставок по краткосрочным или инвестиционным кредитам. Основным банковским кредитором, финансирующим сельское хозяйство, является Crédit Agricole, а также широкая сеть кредитных кооперативов. Банк Crédit Agricole и сейчас предоставляет льготы в виде низких процентных ставок по кредитам, выданным производителям зерновых, шампанского, фуража и так далее.

В Ирландии используется схема оказания поддержки регионам, чтобы справиться с проблемами, которые испытывает Фонд стабилизации банков в региональном плане. Фонд используется для помощи фермерам посредством конвертирования среднесрочных займов, если в результате природных бедствий пострадал урожай. Сельхозпроизводителям безвозмездно выдают 75%, и 25% составляет заем.

К тому же для всех стран ЕС действуют механизмы интервенционных фондов, которые занимаются в основном колебанием цен.

Как и другие развивающиеся страны, Республика Молдова сталкивается с проблемой относительно небольшого срока оборота финансовых инструментов. Средневзвешенный срок оборота портфеля новых кредитов по всей банковской системе составляет в среднем 29 месяцев, в то время как средний срок кредитов для юридических лиц в развитых странах составляет 58 месяцев. Кроме того, около 92% всех новых привлеченных молдавскими банками вкладов – это вклады сроком до года. Экономика страны ограничена отсутствием долгосрочных кредитных инструментов, которые могли бы открыть путь для долгосрочных инвестиций. Но пока это дело будущего.

Посмотрим, откуда придет эта инициатива – из профильного министерства, Правительства или Парламента. Вероятно, оттуда, где думают о национальном интересе, о котором так много и красиво говорим и который может изменить положение дел к лучшему.

Константин ОЛТЯНУ

Правительство Санду отправили в отставку. Парламент поддержал вотум недоверия

Кабинет министров Майи Санду 12 ноября отправили в отставку. За вотум недоверия Правительству проголосовали 63 депутата от Партии социалистов Республики Молдова (ПСРМ) и Демократической партии Молдовы (ДПМ). Народные избранники от Партии «Шор» воздержались от голосования.

До дебатов по предложению о вотуме недоверия премьер-министр Майя Санду выступила перед депутатами с речью, в которой рассказала о достижениях кабинета министров за пять месяцев деятельности и обобщила сложившуюся политическую ситуацию. Она призвала депутатов быть справедливыми в своих решениях и не судить о работе исполнительной власти сквозь призму узких интересов.

Глава Кабмина уточнила, что выдвинутый ПСРМ вотум недоверия основан на ошибочной информации, а экономическая ситуация в стране за последний период не ухудшилась. «Единственное ухудшение экономической ситуации – для тех, кто был остановлен коррупционными схемами», – сказала Майя Санду.

«Мы приступили к работе немедленно, и в течение двух месяцев выполнили все обязательства по внешнему финансированию, которые предшественники не выполнили за 3 года. Мы доставили в страну финансовую помощь на сумму более 2 млрд леев. Эти деньги предоставили гражданам Молдовы международные партнеры с уверенностью, что правительство будет управлять ими правильно и прозрачно», – подчеркнула Санду.

Она добавила, что в случае отставки правительства обещанное партнерами по развитию финансирование может быть остановлено. «Вы бы предпочли послушное правительство, закрывающее глаза на схемы. Вас пугает правительство, которое предпринимает действия, почему вы хотите избавиться от нас? Вам не нравится либеральное правосудие, или вы предпочитаете достаток?» – заключила Санду.

Предложение о выдвижении вотума недоверия правительству зарегистрировала в пятницу, 8 ноября, в Парламенте фракция ПСРМ. Социалисты выразили недовольство тем, что Кабмин изменил правила назначения генерального прокурора, принял на себя ответственность, не про консультировавшись с ними.

ЕБРР и МАР выделят около 100 млн евро на модернизацию энергосистемы Молдовы

Кабинет министров 12 ноября утвердил проект закона о ратификации трех важных соглашений на общую сумму около 100 млн евро с Европейским банком реконструкции и развития (ЕБРР) и Международной ассоциацией развития (МАР) в целях модернизации молдавской энергетической системы и ее взаимоподключения с европейской энергосистемой.

МАР предоставит нашей стране два гранта в размере 47,9 млн евро и 13,1 млн евро на развитие энергосистемы. ЕБРР предоставит грант в размере 39,9 млн евро на внедрение проекта «Взаимоподключение электрических сетей Республики Молдова и Румынии, I этап», который будет осуществлять ГП «Молдэлектрика».

В соответствии с соглашением, ЕБРР предоставит грант в размере не более 39,9 млн евро из взноса Европейского союза на первый этап проекта по строительству станции back-to-back в Вулканештах.

Предоставленный МАР кредит в размере 47,9 млн евро пойдет на расширение станции в Вулканештах, модернизацию станции в Кишиневе и строительство ЛЭП на 400 кВ Вулканешты – Кишинев, а также на строительство здания нового офиса ГП «Молдэлектрика», в том числе нового диспетчерского центра.

Кабмин также одобрил законопроект о ратификации Соглашения о финансировании между Республикой Молдова и Международной ассоциацией развития, касающийся проекта развития энергосистемы, на 13,1 млн евро.

МОЛДПРЕС